

# DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SAUSIS — JANUARY 24, 1986

Nr. 16

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

## Prisiminimai apie Liudą Dambrauską

(Tęsinys)

Nuo 1970 iki 1984 m. kovo mėn. parašė 53 sąsiuvinius apimties taip pat memuarinio pobūdžio rašinių pavadintą „Gyvenimo akimirksnis“. Atspausdino rašomąją mašinėlę po 3 egz. I-os dalies, pavadintos „Jaunystės pėdsakais“ ir II dalies pavadintos „Kantių kelias“, susidedančios iš dviejų skyrių ir laikė platinimo tikslu savo butuose Kaune ir Vilniuje.

1983 m. gruodžio mėn. II šios memuarų dalies I skyrių davęs skaityti Kėdainių raj. gyventojai AZ (buvusiai bendraklasei). 1983 m. VIII mėn. davė skaityti Vilniaus m. gyventojai Juozui Fabijonavičiui memuarų I d. ir II d. I skyrių, o 1984. III. 19 — III dalies II sk.

Tęsdamas memuarų dauginimą spausdino rašomą mašinėlę jū III dalies pavadintos „Laisvės mirazas“ 6 egz., bet nebaigė, nes jie buvo paimti kratos metu jo bute.

Iki 1984 m. III mėn. saugojo savo bute platinimo tikslu 6 lapų mašinraštį, pavadintą „Pasmerktojo prisiminimai“. Ištraukos iš II d. atspausdinta 3 egz.

Šiuose memuarinio pobūdžio rašiniuose L.D. šmeižia taryb. valstybę ir visuomeninę santvarką, neigiamai at-

siliepia apie tarybų valdžios atkūrimą Lietuvoje 1940 m., to laiko revoliucinius įvykius ir lietuvių liaudies valią pateikia kaip okupaciją, liaupsina asmenis kovojusius prieš Tarybų valdžią, išjuokia tarybinius organus ir jų atstovus, šmeižia kolūkinę sistemą, kurso nesantį tarybinių tautų tarpe. Jų paminėtus rašinius L.D. dauginio platinimo tikslu, patvirtina ir rašinio „Pasmerktojo prisiminimai“ įžanga kurioje rašoma, kad tai būsiąs trijų jo gyvenimo laikotarpių autentiškų gyvenimo faktų rinkinys, kurio tikslas padėti maščiančiam skaitytojui suprasti ne tik autoriaus gyvenimą, bet ypač tą epochą, kurioje tautai statoma aiški dilema gyventi ar žūti...“

1978 metais parašęs antitarybinio turinio straipsnį, pavadintą „TSRS — demokratiškiausia“ šalis pasaulyje, arba tos šalies konstitucija jos piliečio požiūriu“ ir pasirašė B. Stasiukaičio slapyvardžiu. Šis straipsnis 1980 m. buvo atspausdintas leidinyje „Perspektyvos“ Nr. 21. Be to, šio straipsnio rankraštį platino Kauno mieste, kuris 1979. VIII. 8 kratos metu taip pat buvo atrastas pas buvusią jo bendradarbę L.K. (Bus daugiau)



Prieš 13 metų JAV Aukščiausiasis teismas patvirtino abortų legalizavimą. Šio sprendimo sukakties proga Washingtonė trečiadienį įvyko didelės abortų priešininkų demonstracijos, dalyvavo 36,000 žmonių, reikalavusių, kad teismas sprendimą pakeistų ir abortus uždraustų.

## Japonai laimėjo kompensacijų bylą

Washingtonas. — Kolumbijos distrikto Apeliacinis federalinis teismas nusprendė 2-1 balsu, kad tūkstančiai Amerikos japonų gali kelti bylas federalinei vyriausybei ir gali reikalauti kompensacijos už II Pasaulinio karo metu patirtas nuoskaudas. Teisingumo departamento advokatai šioje byloje įrodinėjo, kad reikėtų laikytis senaties taisyklių. Skriaudos japonams buvo padarytos labai seniai, prieš 40 ar daugiau metų. Apeliacinio teismo teisėjas S. Wright pasakė nesutinką su vyriausybės nuomone, kad teisingumui laikas jau praėjo. Amerikos kūrėjai parūpino piliečiams teisę gauti kompensaciją už nuosavybės atėmimą.

Kaip žinoma, prasidėjus karui, prezidentas Franklinas Rooseveltas pasirašė dekretą, kuriame sakoma, kad Amerikoje gyveną japonai gresia valstybės saugumui. Apie 120,000 japonų buvo suimti ir uždaryti į spygliuotomis vieliomis aptvertus barakus, kur jiems teko praleisti ketverius metus. Dabar, manoma, dar liko gyvi apie 60,000 japonų, kurie buvo priversti palikti savo ūkius, darbovietes, prekybos. Tuoj po karo apie 26,000 japonų skundėsi dėl nuosavybės praradimo pagal Kongreso 1948 m. priimtą kompensacijų įstatymą. Dabartinis Apeliacinio teismo sprendimas pabrėžia, kad tie, kurie kompensacijas jau yra gavę, nebegalės vėl jų reikalauti.

Šis sprendimas pakeičia 1984 m. gegužės 17 federalinio teismoje Washingtonė, D.C., L. Oberdorfer sprendimą. Jis tuomet nutėisė, kad Amerikos japonų byla neteisėta, nes ją uždraudžia senatis, kaip įrodinėjo vyriausybės advokatai iš teisingumo departamento. Teisėjas rašė savo sprendime, kad praėjo daug laiko, atmintis susilpnėjo, daug žmonių jau išmirė. Teisėjas patarė bylą išskelstiems japonams, kad jie turėtų kreiptis į

## TRUMPAI IŠ VISUR

— Pietų Jemene vyksta kovos tarp dviejų marksistinių grupių. Adene dar slapstosi apie 1,200 užsieniečių. Trys šimtai prisiglaudė sovietų ambasadoje.

— Erdvėlaivis „Voyager 2“ šiomis dienomis priartės prie planetos „Uranas“ ir pradės siųsti jo nuotraukas, kurios pasiekės Žemę antradienį.

— Kalifornijoje policija suėmė 18 asmenų. Jie „importuodavo“ nelegalius imigrantus iš Meksikos, po 400 per savaitę. Ši gauja veikė jau penkerius metus.

— Sekmadienį erdvės orbitą rengiasi pakilti daugkartinio naudojimo erdvėlaivis „Challenger“.

— Žiniomis iš Pakistano, sovietų ir Afganistano kariuomenės pradėjo didelį puolimą Afganistano Nangarhar provincijoje. Dalyvauja daug lėktuvų ir tankų. Jau žuvo apie 100 laisvės kovotojų.

— Pietų Afrikos policija apsupo kaimą, kuriame žuvo du balti policininkai. Suimta 250 juodųjų, septyni nušauti. Kaime rasta keli ginklai ir šešios granatos, sovietų gamybos.

— Libano druzų vadas Jumblat pareiškė spaudai, kad Libanas žygiuoja į kraujo vonią. Ateinančios kovos suskaldys Libaną ir visus Viduriniuosius Rytus. Politinį sprendimą bus galima rasti, kai nebus prezidento Gemayelio, arba kai jis bus karste, pasakė „pažangiųjų socialistų“ druzų vadas.

— Sovietų spauda skelbia, kad į Pietų Jemeną siunčiami vaistai, lovos, vaikų maistas, žaidžų tvarystymo priemonės.

— Buvęs prezidentas Carteris ir Atlantas miesto meras A. Young pradėjo vizitą Sudane. Jiedu aplankys dar Tanzaniją, Zambiją ir Ganją.

— Izraelio premjeras Peres tarėsi su Britanijos premjere Thatcher.

## Pataria nevaržyti imigracijos

Washingtonas. — Prezidento Reagano ekonominių patarėjų taryba paskelbė raportą, kuris liečia nelegalius imigrantus. Raportas pasisako prieš darbdavių, kurie samdo nelegalius imigrantus, baudimą. Šitokios priemonės pakenktų krašto ekonomikai, sakoma raporte.

Ekonomistai nurodo, kad bet kuri imigracijos varžymo politika yra kraštui nenuvaidinga, nėra jokių įrodymų, kad imigrantai atima iš amerikiečių darbus. Jie dažnai dirba darbus, kurių amerikiečiai nenori. Ypač reikalingi imigrantai žemės ūkiui.

Imigrantų varžymas padidintų ūkininkų išlaidas. Imigrantų darbas sumažina Amerikos ūkių gaminių kainas, sakoma ekonomistų raporte. Manoma, kad šie patarimai sustiprins naujo imigracijos įstatymo, kuris Senate jau buvo priimtas pernai rugsėjo mėn., o Atstovų Rūmose dar laukia sprendimo, kritikus. Raportas nurodo, kad vien darbdavių samdymo procedūra, ieškant legalių ir atmetant nelegalius darbininkus, kainuotų visiems darbdaviams apie 1.6 bil. dol. Planuojamas įstatymas pakenktų Amerikos ekonomikai, tvirtino ekonomistų taryba.

— Lenkijoje pasibaigė valdžios organizuotas tarptautinis Taikos kongresas, dalyvavo 210 delegatų iš 47 valstybių. Švedų atstovas pareiškė, kad nebus pasaulio taikos, kad žmogaus teisių gerbimo.

## Kongreso skubos darbo vaisiai

Washingtonas. — Užsienio stebėtojai susidomėję seka, kaip JAV vyriausybė ir Kongresas išspręs savo biudžeto painiavas. Kaip žinoma, paskutinėje sesijoje Kongresas priėmė Gramm-Rudman projektą mažinti deficitą, kad išlaidos ir pajamos būtų balansu 1991 m. Pradžioje administracija sutiko šį projektą su pasitenkinimu. Prezidentas pavadino įstatymą „istoriniu“. Įtariama, jog jis tikėjosi, kad jis pats galės nuspręsti, iš kur atimti lėšas ir kur paskirti daugiau. Jau trys bylos iškeltos teismuose. Viena byla pradėta pačios administracijos teisingumo departamento, kuris teigia, kad įstatymas yra nekonstitucinis.

Kaip žinoma, Amerikos įstatymai reikalauja, kad lėšas skirstytų Kongresas, o ne vykdomoji valdžia. Dabar paaiškėjo, kad Valstybės kontrolierius Charles Bow-

sher, pasiremdamas nauju įstatymu, pasako prezidentui, kur jis turi mažinti lėšas, mažindamas vyriausybės išlaidas. Vyriausybė visai pagrįstai tvirtina, kad šitokia tvarka nesiderina su konstitucija, nes padaro prezidentą priklausomą nuo Kontrolieriaus, kurį prezidentas skiria toms pareigoms.

Praėjusią savaitę Kongreso Biudžeto įstaiga ir vyriausybės Biudžeto ir vadovavimo įstaiga išleido storą tomą, kur yra sąrašas išlaidų karpymo programos. Iki šių metų spalio 1 d. reikės išlaidas sumažinti 11.7 bil. dol. Tas sąrašas tapo prezidento įsakymu vasario 1 d., tai yra dviem dienom prieš prezidento Reagano biudžeto paskelbimą. Jeigu nebus naujų įstatymo pakeitimų, biudžeto įstaigų sąrašas įsigalios kovo 1.

Kongreso nariai ir laikraštinių klausia, kokį vaidmenį šiame biudžeto karpyme, pagal naują įstatymą, turi GOA (General Accounting Office). Jei tai įstaiga yra įstatymus leidžiančios šakos — Kongreso — dalis, tai konstitucija neleidžia jai diriguoti vykdomajai valdžiai.

Užsienio komentatoriai stebisi, kaip JAV Kongresas priėmė tokį svarbų įstatymą, nepagalvojęs, kaip jis praktikoje veiks. Pats prezidentas paskutiniu metu pasakė reporteriams, kad jis niekad nepritarė tai įstatymo daliai, kuri nustatė automatiskų biudžeto karpymus. Britų laikraštis „Economist“ rašo, kad toks pareiškimas lygus pasakymui, kad žmogus pripažįsta mirties bausmę, tačiau priešingas kalinio žudymui.

Kongrese opozicijai Gramm-Rudman įstatymu vadovauja kongresmenas Mike Synar. Jis pareiškė, kad tas įstatymas numato valdžios buhalteriams (GAO) netinkamą vaidmenį, per didelę galią. Biurokratai negali diktuoti nei Kongresui, nei prezidentui. Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas O'Neill jau žadėjo balsuoti dėl biudžeto numatytų lėšų, kai minėtos įstaigos nustatys, kiek ir kam galima išleisti. Tuo bus patenkinta legalistika, pateisinta Kongreso atsakomybė lėšų skirstyme. Kritikai sako, kad tokia atveju lėšų mažinimas nebus automatinis. Kongresas vėl atsiders toje pačioje padėtyje, kaip buvo pernai, kada, bijodamas prieš rinkimus lėšų mažinimo atsakomybę, jis priėmė Gramm-Rudman įstatymo projektą.

Illinois valstijos pareigūnai paskelbė, kad valstija po tų biudžeto lėšų karpymo praras per metus 40 mil. dol., kuriuos gaudavo iš federalinės valdžios. Bus pakenkta viešųjų statybų, vandens apsaugos programoms, darbininkų treniravimui ir socialinėms programoms. Visos valstijos praras 12 bil. dol. federalinių pinigų.

## KALENDORIUS

Sausio 24 d.: Pranciškus, Teorogita, Rainis, Gaivilė.

Sausio 25 d.: Ananijus, Agapė, Viltėnis, Žiedė.

## ORAS

Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:54.

Debesuota, temperatūra dieną 35 l., naktį 20 l.

## Pasitarimai dėl kultūros programų

Washingtonas. — JAV Informacijos agentūros direktorius Charles Wick 10 dienų viešėjo Sovietų Sąjungoje ir tarėsi dėl kultūrinių pasikeitimų tarp abiejų valstybių. Pasikeitimai buvo sutarti prezidento Reagano ir sovietų gen. sekretoriaus Gorbaciovio pernai lapkričio 21 d. Ženevos viršūnių konferencijoje.

Ch. Wick paskelbė, kad birželio mėn. Kanadoje ir JAV gastroliuos Kirovo baletas. Atvyks ir Bolšoj Opera bei baletas. Jau vedamos derybos dėl Metropolitan Operos gastrolių Sovietų Sąjungoje. Į Sovietų Sąjungą vyks ten gimęs, tačiau jau daug metų Amerikoje gyvenęs pianistas Vladimir Horowitz. Buvo tartasi Maskvoje ir dėl platesnio pasikeitimo žurnalistais, dailės parodomis.

## Prancūzai atmeta sankcijas Libijai

Paryžius. — Prancūzijos vyriausybė irgi įsitikinusi, kad JAV pradėtos ekonominės sankcijos Libijai neduos vaisių. Prezidentas Mitterrandas priėmė valstybės sekret. pavaduotoją J. Whitehead ir pažadėjo, kad Prancūzija nebandys pasipelninti iš Amerikos firmų pasitraukimo iš Libijos kontraktų. Prancūzijos prekybos ryšiai su Libija jau yra sumažėję per praėjusius ketverius metus ir yra gan menki, pasakė užsienio reikalų ministras Dumas.

Šveicarijos vyriausybė paskelbė, kad ji nesijungs į Amerikos paskelbtas Libijai sankcijas. J. Whitehead pareiškė, kad Libija jau pajuto Amerikos pasitraukimo iš Libijos rezultatus. Jau išvažiavo 500 ten dirbusių amerikiečių. Prezidentas Reaganas išakė visiems iš Libijos išvažiuoti iki vasario 1 d.

## Nuteisė pakarti premjerės žudikus

New Delhi. — Indijoje teismas nuteisė tris sikhus mirties bausme pakarian už Indijos premjerės Indros Ghandi nušovimą 1984 m. Teismas prasidėjo pernai gegužės mėn. Kaltinamųjų advokatas, senas Gandhi šeimos priešininkas, įrodinėjo teisme, kad ne sikhai sudarė sąmokslą nužudyti premjerę, o jos sūnus, dabartinis premjeras Rajiv Gandhi ir jo žmona Sonia. Teisėjas daug kartų įspėjo advokatą nekaltinti nesamonių. Paskelbus sprendimą, advokatas Lekhi garsiai šūkavo, kad šis teismas buvo tik teismo karikatūra.

Po atentato 1984 spalio 31 d. Indijoje prasidėjo sikhų persekiojimas, žudymas. Įvyko ir sikhų riaušės, pareikalavusios daug aukų.

Šio teismo sprendimas gali vėl atnaujinti sikhų ir hindų neapykantą. Sikhai, kurių daugiausia gyvena Punjabo provincijoje, protestuoja prieš tokias griežtas bausmes. Punjabo valstijos valdžia uždraudė demonstracijas ir suėmė laikinai 350 sikhų radikalų, kurie planavo sukelti riaušes šį sekmadienį Indijos sostinėje New Delhi, kur ruošiami nepriklausomybės dienos parada.

— Ugandos sostinė apsupta sukildiję kariuomenės, kuri plėšia, žudo, degina. Kampaile žuvo keturi iš mokyklos grįžtą vaikai.

— Disidentu Sacharovo žmona Bonner vėl sugrįžo į ligo-ninę, kur jai buvo padaryta širdies operacija. Kilo komplikacijos — pericarditis.

— Kanadoje buvo išbandyta skriejančioji raketa. Policija suėmė keturis šio bandymo priešininkus.

— Irano policija suėmė 60 opozicijos partijos narių. Viena moteris suimama nusizudė.

# SPORTO APŽVALGA



## Ok. Lietuvoje

### SABONIS MĖGSTA BULVINIUS PATIEKALUS

Sausio 1 d. „Tiesos“ laidoje atspausdintas to laikraščio reporterio Broniaus Čekausko pasikalbėjimas su Arvydu Sabonu. Straipsnyje, pavadintame „Ar lengva būti Sabonu?“, sakoma, kad: „Sporto“ laikraščio skaitytojai žymia balsų dauguma 1985 m. geriausiu ok. Lietuvos sportininku išrinko Sov. Sąjungos rinktinės ir Kauno „Žalgirio“ komandos vidurio puolėją krepšininką Arvydą Saboną. Praėjusį sezoną kartu su komanda draugais A. Sabonis tapo Europos, universiados ir Sov. Sąjungos čempionu, Europos čempionate buvo pripažintas geriausiu žaidėju.

Reporterio paklaustas, ar važiuodamas automobiliu mėgsta greitį taip pat, kaip krepšinio aikštelėje, A. Sabonis atsako: „Atrodo, važinėju normaliu greičiu. Vis dėlto esimo taisyklės kartais palaido. Sustabdęs autoinspektorius dažniausiai sako: „Saboni, nedaryk prazangų...“



Arvydas Sabonis išrinktas geriausiu 1985 m. ok. Lietuvos sportininku.

Paklaustas, ar sunku būti Sabonu, čempionas aiškina: „Jau įpratau. Nors keistokų yra žmonių: kur tik pasirodai, tuoj dėmesį atkreipia, kažką kuždasi. Geriausiai jaučiuosi sporto halėje: ten niekas mane sutikęs nesistebi. Į namus nepažįstami jau rečiau skambina. Prieš dvejus metus krepšinio gerbėjus buvo telefonija apėmusi: kartais nebespėdavau ragelio kelti...“

Tolimesnėje pašnekesio eigoje paaiškėja, kad čempionas turi du vardus — Arvydas—Romas.

Laimingiausia 1985 metų diena Sabonis laiko, kai Japonijoje universiados finale laimėjo prieš stiprią JAV komandą.

Klausiamas, kas aikštelėje jį geriausiai supranta iš pusės žodžio, ar visai be žodžio, paaiškina: „Žalgirio“ komandoje didžiausią patyrimą turintis mūsų žaidėjas Sergejus Jovaiša, o Sov. Sąjungos rinktinėje Valdis Valteris. Rygiečio perdavimai man po krepšiu būna drausiami, tiksliausi“.

Dėl metimų į krepšį — sako — dažniausiai kamuolį tiksliai „iguldas“ į krepšį, retokai pirštais užkabindamas lanką ar tinklę iš vidaus.

Klausiamas, ar pačiam smagiai pelnyti taškus ar sudaryti gerą progą komandos draugui, nesavimeiliškai atsako: „Man svarbiausia, kad žaidimas būtų gražus ir laimėtų mano komanda. O kai draugas po tikslaus perdavimo pelno taškus, esu nemažiau patenkintas negu jis“.

Ar daug krepšinio lentų suskaldęs? — „Siuolaikines stiklopastines — šešias. O kiek

plastmasinių — neskaiciavau. Beje, praktiškai visas užsienyje. Bet tyčia lentų neskaiciavau“.

Paklaustas, ar turi mėgiama patiekalą, atsako: „Žinoma, šaltibarščiai, juos mėgstu be galo! Užsienyje šaltibarščių negamina — ieškau kokios nors panašios sriubos. Dar mėgstu vėdarus, cepelinus, bulvinius blynus ir viską, kas gaminama iš bulvių“.

Paklaustas apie naujmetės eglutės puošimą sako: „Prieš porą metų puošiau pats. Šiemet šį malonumą palikau sesei ir broliui. O Senelio Šaltio dovanų laukiu ir gaunu kasmet. Nežinau, kas mūsų šeimoje tom dovanom pasirūpina, bet man jos visada mielos“.

1985 metais ir vėl geriausių Europos krepšinininku išrinktas A. Sabonis. Paklaustas, kokį trejetuką jis sudaręs italų žurnalui „Gazzetta della basket“, renkant geriausias metų krepšinininką, Sabonis atsako: „Pirmas — ispanas San Epifanas, antras — italis Romeo Sabetis, trečias — mano draugas Rimas Kurtinaitis“. Geriausias 1985 m. ok. Lietuvos sportininku A. Sabonis išrinktas dviratinininką Gintautą Umarą.

Straipsnį baigdamas, reporteris visų ok. Lietuvos sporto gerbėjų vardu linki 21-erių metų žemės ūkio akademijos trečiakursiui sėkmės krepšinio aikštelėje ir asmeniame gyvenime. Manysčiau, kad to paties Arvydui linki ir visi laisvajame pasaulyje gyvenantieji lietuviai, pridėdami linkėjimą, kad išmūstytų valanda, kada Arvydas galėtų ginti Nepriklausomos Lietuvos spalvas ir pergales skinti laisvai savo tėvynei.

## GERIAUSIŲ DEŠIMTUKAS

30-tą kartą surengta tradicinė naujmetinė anketa „Dešimt geriausių Tarybų Lietuvos sportininkų“. Atsakymus į ją atsiuntė 9647 skaitytojai, paminėję 47 sportininkų pavardes. 1985 metų geriausieji sportininkai taip išsirinkti:

1. Arvydas Sabonis (Kauno „Žalgiris“) — 75217
2. Gintautas Umaras (Klaipėdos „Dinamo“) — 60382
3. Voldemaras Chomičius (Kauno „Žalgiris“) — 57322
4. Rimas Kurtinaitis (Kauno „Žalgiris“) — 54170
5. Algimantas Šalna (Kauno „Dinamo“) — 51998
6. Sergejus Jovaiša (Kauno „Žalgiris“) — 47352
7. Ramunė Sidlauskaitė (Vilniaus „Žalgiris“) — 35118
8. Jonas Pinskus (Vilniaus „Dinamo“) — 34775
9. Dalia Kutkaitė (Vilniaus „Dinamo“) — 22461
10. Voldemaras Novickis (Kauno „Žalgiris“) — 20378

### MOTERŲ KREPŠINIS

Kijeve ir Rygoje baigėsi Sov. Sąjungos moterų krepšinio čempionato II-jo rato varžybos, visoms komandoms sužadus po 22-jas rungtynes. Vilniaus „Kibirkštis“ turnyrinėje lentelėje stovi 8 vietoje (iš 12-kos, su 11 tšk. Čempionate daroma pertrauka iki vasario mėn. pradžios.



Geriausias 1985 m. ok. Lietuvos vyrų sportinis vienetas 8 Kauno „Žalgirio“ krepšinio komanda. I eil. iš k.: R. Valikonis, M. Arlauskas, R. Kurtinaitis, V. Chomičius, V. Masalskis, A. Brazys. II eil. — vyr. treneris V. Garastas, R. Civilis, V. Maleras, A. Sabonis, treneris H. Giedraitis, G. Krapikas, V. Jankauskas, M. Lekaraukas ir S. Jovaiša.

### VYRŲ KREPŠINIS

Leningrade ir Minske baigėsi Sov. Sąjungos vyrų krepšinio čempionato II-jo rato varžybos. Visoms komandoms sužadus po 22-jas rungtynes, turnyrinėje čempionato lentelėje pirmoje vietoje buvo Kauno „Žalgiris“ su 20 tšk. Vilniaus „Statyba“ atsidūrė 7 vietoje (iš 12-kos) su 10 tšk.

Sausio 4 d. Vilniaus sporto rūmose keturios vyrų krepšinio komandos pradėjo Sov. Sąjungos čempionato antrojo etapo varžybas, kuriose susitiko ir Kauno „Žalgiris“ su Vilniaus „Statyba“. Laimėjo žalgiriečiai 93:65. „Žalgirio“ susitikimas su Leningrado „Spartaku“, tačiau pasibaigė žalgiriečių nesėkme, leningradiečiams nusinešus laimėjimą — 79:76. „Žalgirio“ komandos vyr. treneris V. Garastas mano, kad pagrindinė šio pralaimėjimo priežastis buvo prastas puolimas ir ne kokia kova dėl atskumų kamuolių. Vilniaus „Statyba“ pasirodė geriau — ji laimėjo susitikime su Tbilisio „Dinamo“. Po šio turo pirmą kartą į turnyrinės lentelės priekį išėjo CASK, nustumdamas „Žalgirį“ antrą vietą; o Vilniaus „Statyba“ pakopė šeštą.

Komandoms liko sužaisti po keturias rungtynes. Paskutinysis turas vyks Kaune vasario 6-9 dienomis. Lietuviams teks rungtyniauti su CASK Kijevo „Strojtelio“, Maskvos „Dinamo“ ir Rygos VEF komandomis. Kovo mėnesį dėl aukso medalių vėl kovos „Žalgiris“ su Maskvos CASK.

### FUTBOLAS

Sovietų Sąjungos futbolo federacijos prezidentas, pasiūlius trenerių tarybai, patvirtino 33-jų geriausių 1985 metų futbolininkų sąrašą. Sąrašą yra ir Vilniaus „Žalgirio“ futbolininkas — trečiąją vietą tarp kairiojo krašto gynėjų užima vilnietis Arvydas Janonis.

### STALO TENISAS

Eišiškėse vykusiam „Nemuno“ draugijos stalo teniso čempionate žaidė 12 moterų ir 18 vyrų. Čempionų medalius pelnė jonavietė V. Mocevičiūtė ir vilkaviškietis V. Rybakas.

### BOKSAS

Krasnodare vykusiose jaunimo bokso pirmenybėse tris prizines vietas laimėjo trys „Nemuno“ draugijos atstovai: V. Domarkas (71 kg) iškovojo čempiono vardą. I. Jonušas (75 kg) — antrąją vietą ir A. Ašmontas (63,5 kg) — trečiąją. Visi trys boksininkai yra iš Šilutės.

### ZOLĖS RIEDULYS

Ok. Lietuvos vyrų žolės riedulio taurės varžybas laimėjo Širvintų „Klevas“, baiginėse 3:2 nugalėjęs Plungės „Buitį“. Turnyre dalyvavo šešios pajėgiausios ok. Lietuvos komandos.

## EDIS PALUBINSKAS — GERIAUSIAS!

Šiandien Australijos krepšinis yra labai išpopuliarėjęs. Nepalyginsi, kai mes jį žaidėme, nepalyginsi, kai mūsų A. Ignatavičius ir St. Dargis gynė Australijos spalvas 1956 m. olimpiadoje Melbourne ir galbūt, jis yra daug pažengęs nuo to laiko, kai Amerikos lietuvių rinktinė pirmą kartą 1964 metais, atvykusi į Australiją, skynė pergalę po pergalės. Šiandien, be paskirų klasių, mokyklų ir žemesniųjų žaidynių lygų, visą Australijos krepšinio elitą sudaro Tautinė Krepšinio lyga, kurioje žaidžia geriausias visos Australijos komandos, savo eilėse turėdamos ir gana daug amerikiečių, kurie, kaip ir Amerikos treneriai, bei pasikeitimai treneriais ir vadovais, iškelė Australijos krepšinį į aukštą vietą pasaulyje. Ši Tautinė Krepšinio lyga leidžia ir labai puikų, gerame popieriuje žurnalą „The Australian Basketball“, išeinantį Melbourne. Šis žurnalas, norėdamas surašti patį geriausią Australijos krepšinininką, paskutiniųjų 15-kos metų laikotarpyje, pakvietė Australijos krepšinio ekspertus, Ch. Ammit (gerai pažįstamą lietuviams krepšinininkams, sėkmingai žaidusį ir prieš Amerikos lietuvius), T. Aston, K. Cole, Br. Flynn, L. Gaze, A. Hurley, B. Kerle, B. Palmer, K. Richardson ir B. Staunton. Daugumas iš jų yra žaidė prieš paskiras lietuvių komandas, dalyvavę lietuvių šventėse ir dabar yra iškilieji treneriai ar vadovai.

Iš parinktų daugybės geriausių krepšinininkų buvo atrinkta penki, tai: 6 pėdų 4 inčų latvis Andris Bilevics iš Adelaidės, kuris kartu su savo broliu, taip pat buvusiu rinktinės žaidėju, yra gerai lietuviams žinomi, Ken Cole, žaidęs už Australijos rinktinę keliose olimpiadose ir daugelio manymu 1971 m. jis buvo Australijos Nr. 1 žaidėjas, dr. Werner Linde, taip pat latvis, kuris dar studentas būdamas, 1964 m. žaisdamas prieš Amerikos lietuvių rinktinę, savo puikiais tolaimais metimais privarė jiems baimės, per rungtynes surinkdamas 50 taškų. Phil Smyth, kurį daugumas trenerių laikė vienu iš geriausių, jeigu ne pačiu geriausiu žaidėju Australijoje ir mūsų Edis Palubinskas. Gimęs 1950 metais Canberroje jis, dar jaunas vaikas, susidomi krepšiniu, pradeda treniruotis su Canberros „Vilku“, vėliau su austrų komandomis. Melbourne St. Kildos vadovai, pamatę jo gabumus, pakviečia jį į Melbourną. Po kelių metų jis yra jau geriausias krepšinininkas Australijoje, 1972 m. Muenchene gauna antrojo geriausio pasaulyje metiko titulą. Jis, gyvendamas vėliau Amerikoje, žaidžia už Chicago „Lituania“ ir vėliau su Amerikos lietuvių rinktinė žaidžia kelionėje po Europą.

Edis Palubinskas krepšinio ekspertų išrenkamas geriausiu Australijos krepšinininku, laike praėjusių 15-kos metų. Šiuo metu jis gyvena Salt Lake City, Utah, kur yra didelės aukštosios mokyklos krepšinio treneris. Teisėjų nuomone, jis pralenkė visus kitus keturis finalistus ir yra „head and shoulder“ virš visų kitų. Jis ir dabar, būdamas 34 metų, tikriausiai žaisit Austr. Taut. Krepšinio lygoje.

Prisimindami E. Palubinską ir jo visus pasiekimus, krepšinio ekspertai pamini jo lietuvišką kilme, duodami ir kitus jo vardus, kaip „King Cannon“, „Mr. Hot-Shot“ ir kt. Jis, būdamas tik 14 metų, jau apsisprendė būti iškilioju krepšinininku, ką labai greitai pasiekė. Po dvejų metų studijų Amerikoje, grįžęs Australijon, pateko į valstybinę rinktinę, prieš tai žaisdamas už St. Kildos klubą, kuris, su jo pagalba, pirmą kartą laimėjo Australijos čempiono vardą. Jis gavo geriausio Australijos žaidėjo prizą. Tuo metu jis buvo 6 pėdų 2 inčų aukščio ir svėrė 12 su puse stono (stonas 14 svarų). Po Muencheno olimpiados E. Palubinskas grįžo į Ameriką, kur padarė „Master's Degree“ fiziniame auklėjime. 1976 m. reprezentavo Australijai Montrealio olimpiadoje, kur gavo daugiausiai imetusio olimpinio krepšinininko titulą. Iš savo kitų pasiekimų, jis 1972 m. Amerikos kolegų varžybose, pasiekė 94 proc. laisvų metimų, kas buvo tais metais geriausia visoje Amerikoje. Žaisdamas Melbourne prieš Altoną 1976 m. jis per vienas rungtynes surinko 86 taškus ir prieš Meksiką 48 taškus. Jo vidurkis žaidime būdavo 80 proc. metimų. Dabartinis Austr. Krepšinio s-gos prezidentas Bob Staunton yra pasakęs, kad Edis

### TINKLINIS

Vilniuje pasibaigė Sov. Sąjungos tarprespublikinis moterų tinklinio turnyras. Dalyvavo Vilniaus „Kooperatininko“ I-ji ir II-ji moterų komandos, Jelgavos miesto ir Volgogrado politechnikos instituto moterų komandos. Turnyrą laimėjo vilnietės — „Kooperatininko“ I-ji komanda.

### RANKINIS

Sov. Sąjungos aukščiausios lygos vyrų rankinio čempionato rungtynes Kauno „Granitas“ pradėjo silpnokai; atsigriebti „Granitas“ pradėjo gruodžio pabaigoje Kaune vykusiose rungtynėse. Gruodžio 22 d. granitiečiai susitiko su Kijevo ASK komanda ir nugalėjo kijeviečius 30:24. Gruodžio 24 d. „Granitas“ rungtis su šį sezoną gana sėkmingai kovojančia MAI komanda — laimėjo granitiečiai 23:22 pasekme. Kalėdų dieną — gruodžio 25 d., „Granitui“ nesisekė — pralaimėjo ZII rankininkams 25:29. Gruodžio 26 d., „Granitas“ sužaidė lygiosiomis su Krasnodaro KKI — 26:26.

# DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—101000)  
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.  
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.  
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuinteresuoti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

### DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipnius tašo naužiūra. Nesunaudoję straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaško. Skelbimų kainos priaiuniamos gavus prašymą.

buvo svariausias — tikriausias metikas pasaulyje. Australijos lietuviai sportininkai sveikina Edį ir linki jam daug sėkmės.

A.L.  
„Mūsų Pastogė“

**DR. LINAS A. SIDRYS**  
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA  
2636 W. 71st Street  
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.  
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.  
Susitarimui skambinti 436-5566

**DR. VIJAY BAJAJ**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA  
(Augsiai nuimami ofise)  
2434 W. 71st Street, Chicago  
Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)  
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

**DR. K. G. BALUKAS**  
Akusherija ir moterų ligos  
Ginekologinė Chirurgija  
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446  
Iei neatsilepia, skambinti 374-8004  
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė  
**DR. EDMUND E. CIARA**  
OPTOMETRISTAS  
2709 West 51st Street  
Tel. — 476-2400  
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;  
Rez. 246-0067; arba 246-6581  
**DR. E. DECKYS**  
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ  
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS  
CRAWFORD MEDICAL BUILDING  
6449 So. Pulaski Road  
Valandos pagal susitarimą

**DR. A. B. GLEVECKAS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
Tel. — 233-8553  
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS  
3921 W. 103rd Street  
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago  
WA 5-2670 arba 489-4441  
**DR. K. A. JUCAS**  
ODOS LIGOS  
KOSMETINĖ CHIRURGIJA  
Valandos pagal susitarimą

**DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS**  
Specialybė: vidaus ir kraujo ligos  
Nechirurginis išsipūstus vėnu ir hemoroidų gydymas  
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802  
Valandos pagal susitarimą:  
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-liance 5-1811  
**DR. WALTER J. KIRSTUK**  
Lietuvius gydytojas  
3925 West 59th Street  
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždarvta

**DR. IRENA KYRAS**  
**DR. LAURA KYRAS**  
DANTŲ GYDYTOJOS  
2659 W. 59 St. Chicago  
Tel. 476-2112  
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159  
**DR. P. KISIELIUS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
1443 So. 50th Ave., Cicero  
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki val. popiet

**DR. IRENA KURAS**  
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS  
SPECIALISTE  
MEDICAL BUILDING  
3200 W. 81st Street  
Ofiso tel. RE 7-1168;  
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė  
**DR. S. LAL**  
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS  
2454 W. 71st Street  
434-2123  
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533  
**DR. FRANCIS MAZEIKA**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4255 W. 63rd St.  
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-1, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Tel. 436-7700  
**VIDAS J. NEMICKAS, M.D.**  
F.A.C.C.  
KARDIOLOGAS  
Sirdies ligos  
6132 S. Kedzie Ave., Chicago  
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527  
**DR. ALGIS PAULIUS**  
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA  
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.  
Tel. 925-2670  
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120  
Tel. 742-0255  
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422  
**DR. ROMAS PETKUS**  
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA  
Chicago Eye Institute  
4200 N. Central Ave.  
Valandos pagal susitarimą

**DR. L. D. PETREIKIS**  
DANTŲ GYDYTOJA  
8104 S. Roberts Road  
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.  
Tel. 563-0700  
Valandos pagal susitarimą

**DR. FRANK PLECKAS**  
(Kalba lietuviškai)  
OPTOMETRISTAS  
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“.  
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149  
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė  
**T. RAMA, M.D.**  
Specialybė — Chirurgija  
2454 West 71st Street  
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889  
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

**DR. ANTANAS G. RAZMA**  
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos  
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.  
Tel.: 436-0100  
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.  
Tel.: 636-2992  
Valandos pagal susitarimą

**DR. LEONAS SEIBUTIS**  
INKSTŲ PŪSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA  
2656 W. 63rd Street  
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą  
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400  
**DR. ONA VAŠKVICIUS**  
(VASKAS)  
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ  
6648 So. Albany Ave., Chicago  
Val. antr. ir penkt. 3-5  
Kitos pagal susitarimą

**Edmundas Vižinas, M.D., S.C.**  
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas  
Kalbama lietuviškai  
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)  
Valandos pagal susitarimą  
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772  
**DR. PETRAS ŽIJOBA**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
6745 West 63rd Street  
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

## Ar be rūšiavimų galima apsieiti?

Mūsų bendradarbė Aurelija Balašaitienė rašinė, kurio kai kuriuos teigimus čia pradėjome vakar analizuoti, jos paties pavadintas antrašte „Mažiau klasifikavimų“ („Draugas“, sausio 18 d.).

Kaip vieną tokio nepageidaujamo klasifikavimo pavyzdį ji nurodė Broniaus Kviklio tvirtinimą, jog „Drauga“ skaito geros valios lietuviai. Atseit, jei „Drauga“ skaitytojai geros valios, tai kitų lietuviškų laikraščių skaitytojai — jau nebe geros valios.

Mes atsakėme, kad tokia išvada anaipol neseka iš Kviklio žodžių. Ji sektų tuo atveju, jeigu Br. Kviklys būtų teigęs, kad tik (arba vien) „Drauga“ skaitytojai esą geros valios, bet to žodžio „tik“ arba „vien“ jo sakinyje nebuvo.

Su šiais ribas nurodantais žodžiais (prie jų priklauso ir *visas, visi, kai kurie, vienintelis* ir kt.) reikia elgtis atsargiai. Skaitant kito tvirtinimus, svarbu „mintyse“ nepridėti jų ten, kur jų nėra, ar atimti juos iš ten, kur jie yra. Taip darant, iškreipiama autoriaus mintis, o minties iškreipimu paremta kritika, aišku, neturi didelės vertės.

Toks minėtame rašinyje A. Balašaitienės praktikuojamas kito pasakytų žodžių „interpretavimo“ metodas yra labai radikalus. Juo galima beveik bet kokį pasakymą „sudirbti“. Jis atsigrūžta ir į pačią autore. Vakare davėme vieną pavyzdį. Šiandien duosime kita. Savo rašinio pabaigoje ji pareiškia: „... aš pranešiu, „Drauga“...“ Jeigu, „interpretuodami“ šį jos pasakymą, po žodžio „pranešiu“ pridėtume žodį „tik“, gautume tvirtinimą, kad jį jokių lietuviškų laikraščių — išskyrus vieną — neprenumeruoja. Ir jeigu tuo pagrindu imtume jai svilinti akis, kodėl ji neremia lietuviškų spaudos, argi ji nepasijus- tų neteisėnai užgauta?\*

Dar radikalesnis yra A. Balašaitienės pageidavimas, išreikštas obalsiu „mažiau klasifikavimų“. Atrodo, kad ji siūlo spaudos bendradarbiams aplamai mažinti klasifikavimus, t.y., asmenų, veiksmų, reiškinų skirstymus į visokias kategorijas.

Deja, šio jos prašymo negalima patenkinti, ir štai dėl ko. Klasifikavimas yra visų mūsų galvojimo (ir todėl galvojimo paremto rašymo) sudėtinė dalis. Žmogus negali apie joki dalyką mąstyti, to dalyko kaip nors nesuklasifikuoti.

Kiekvieną kartą, kai pagalvojame, pasakome ar parašome, kad tam tikras dalykas yra toks ir toks — mes klasifikuojame. Jeigu jis yra toks, tai, vadinas, jis nėra kitoks. Ir čia visiškai nesvarbu, ar naudojamas daiktavardis, būdvardis, skaitvardis, veiksmažodis ar praeivis (ar įvairios jų kombinacijos).

Pvz., kai tvirtiname, kad Jonas yra čekas, mes klasifikuojame jį pagal tautybę ir iš karto pasakome, kad jis nėra lenkas, skotas ar portugalas. Kai tvirtinam, kad Žemė apskrita, klasifikuojam ją pagal formą ir atskiriam ją nuo ovalinių, kubinių ar romboidinių kūnų. Sakydami, kad Indriai sukako 40 metų, priiskiriam ją prie „viduramžių“, kažkur tarp jaunuolių ir senjų. Teigdami, kad Petras miega, išjungiam galimybę, kad jis šveistų butą ar pietus virtų. Ir kai sakom, kad Matilda dainuoja virtuosiškai, įdedam ją į meistrų, o ne į pradedančiųjų kategoriją. Ir taip

\* Kaip ir tuo atveju, jei, paėmę jos tame pačiame rašinyje pavartotą frazė „populiarūs ir turiningi“, „Teviškes žiburiai“, primestume jai pažūrą, kad „Draugas“ nėra populiarus ar turiningas.

toliau...

Taigi nežiūrint ką besakytume, visuomet pasakome, kas yra tas dalykas, apie kurį kalbame, arba koks jis yra, arba kiek jo yra, arba kelintas jis yra, arba ką jis veikia, arba kaip jis veikia... Kartais neturim veikėjo, o tik procesą arba būseną. Bet ir tuo atveju tą neasmeninį procesą ar būseną kaip nors apibūdiname (pvz., „Temsta“, „Šalta“). Tai vis klasifikavimas — vieno fakto konstatavimas, kad būtų išjungtas kitas.

Nuo klasifikavimų nepabėgims — nebent norėtume pabėgti nuo paties galvojimo... Užtat ir nelabai suprantame pageidavimą, kad jų, tu klasifikavimų, būtų „mažiau“. Pageidauti juos sumažinti — tai pageidauti „sumažinti“ protavimą, kalbėjimą, rašymą.

O gal norėta pasisakyti ne prieš „klasifikavimus“, o prieš „neteisingus klasifikavimus“? Jei taip, tai pirmam — visu šimtu procentų. Venkime neteisingų klasifikavimų! Stenkimės dalykus klasifikuoti teisingai! Čia betgi sutikim, kad tuo nepasitūloma nieko naujo, mandro, gilaus ar originalaus. Tai tas pats senas, visiems žinomas raginimas „Stenkimės manyti, kalbėti ir rašyti tik teisiškai“. Arba: „Būkime geri“. Jeigu A. Balašaitienė rašė savo straipsnį tik tam, kad mums primintų šias garbingas tiesas, tai galėjo tą padaryti daug aiškiau ir tiesiau.

O ji suka užolankomis, kažkodėl vis užkliudydama Br. Kviklį. Mūsų bendradarbė jo adresu rašo: „Minėdamas išleistų knygų sąrašą, būtina ir vėl skliaustuose pridėti, kad šalia gerų išleista ir nelabai gerų. Kodėl tik insinuoti, o ne išvardinti? Juk tam yra kritika ir skaitytojų nuomonės, kurios turėtų pasirodyti atskirai, be jokių klasifikavimų, jų nepagrindžiant“.

Atseit, klasifikavimai turi būti pagrįsti. Gerai, sutinkam. Tik... pastebėkim porą dalykų. Pirmiausia, vedamojo autorius Br. Kviklys ne insinuoja, o tiesiai drožia, kad 1985 m. buvo išleista keletas nelabai gerų knygų. Antra, kodėl jas būtina išvardinti? Neišvardijimui gali būti paprasta, tačiau negailestinga techninė priežastis: ribota vedamajam skirta vieta. Be to, tas „nelabai geras knygas“ tik išvardijus, kai kas galėtų prikišti, kad to dar neužtenka: reikia kiekvieną neigiamai suklasifikuotą knygą aptarti ir įrodyti, kuo ji „negera“ (ir kodėl to paties nereikalauti ir „gerų“ knygų atžvilgiu? Ar gerumas tai jau neįrodomas dalykas?). Tiesa, autorė tai supranta, bet ji siūlo knygų vertinimą palikti ne vedamiesiems, o „kritikai“ ir „skaitytojų nuomonėms“. Tačiau šito savo klasifikavimo ji pati nepagrindžia. Kodėl ir vedamieji negalėtų karts nuo karto užsiimti kritika, ir kodėl skaitytojų nuomonė geresnė už redaktorių (kurie taip pat yra skaitytojai)?

Tuo tarpu Br. Kviklio nuomonė, kad 1985 m. buvo išleista ir kelios nelabai geros knygos, stipriai pagrįsta net ir be atskiro jų išvardijimo ar aptarimo. Tik pagalvokime: pernai pasirodė naujų lietuviškų knygų iš viso apie du tuzinai. Itin maža statistinė tikimybė, kad jos visos būtų labai geros — ar visos labai blogos. Aukšta tikimybė, beveik tikimybė, kad jų būtų visokių, taigi jų tarpe ir pora nelabai gerų. Šitokio grynai tikimybės (probabilities) paremtu argumentu Br. Kvikliui užtenka, kad jo nuomonė apie pernai pasirodžiusias knygas laikytume pagrįsta.

## KIPRAS PETRAUSKAS (1885- 1968)

### Jo 100 metų gimimo sukakties proga

#### A. BINKEVIČIŪTĖ-GUČIUVIENĖ

Mūsų tautiečiui — lietuviui, solistui Kiprui Petrauskui, pirmajam buvo lemtas platus, unikalus artistinis kelias.

Jis gimė 1885 m. lapkričio 23 d. senuoju stiliumi, gruodžio 11 d. naujuoju stiliumi. Gimė Lietuvoje, Ceikiniuose, Ignalinos apylinkėse. Mirė Vilniuje 1968 m. sausio 17 d., išgyvenęs nepilnus 83 metus. Palaidotas Vilniuje, Rasų kapinėse.

Jo tėvas Jonas turėjo puikų balsą ir savarankiškai pramokė vargonininkauti, reikiškesi kaip vargonininkas. Motina — Juozapata Rastenytė taip pat buvo gražaus balso savininke, tad nenustabu, kad abu sūnūs, 12 metų vyresnis už Kiprą Mikas (žinomas menininkas-muzikas) ir Kipras, paveldėjo iš tėvų patraukiamą muziką. Muzikos pradmenis Kipras gavo iš tėvo ir ypač iš vyresniojo brolio Miko, kuris jį globojo, moklino ir lavino, kaip tikras tėvas. Jis išmokino broliuką ir vargonininkauti, Kipras, vos 13 metų jaunuolis, vargoninkavo Gervėčių parapijoje, vadovavo chorui ir pats giedodavo bažnyčioje skaidriu lyrinio sopranu, kol įvyko balso mutacija (kas paprastai įvyksta su vyriškais balsais jaunuolių metuose), trukusia apie pusmetį, ir staiga, po to Kipras nustebino parapičius žavėto grožio tembro tenoru.

Bet jį Kipro bendrąjį išsimokslinimą, mokyklinias žinias, dejas, nebuvo kreipiamas vyriškais balsais jaunuolių metuose, trukusia apie pusmetį, ir staiga, po to Kipras nustebino parapičius žavėto grožio tembro tenoru. Bet jį Kipro bendrąjį išsimokslinimą, mokyklinias žinias, dejas, nebuvo kreipiamas vyriškais balsais jaunuolių metuose, trukusia apie pusmetį, ir staiga, po to Kipras nustebino parapičius žavėto grožio tembro tenoru.

Užtat ir nelabai suprantame pageidavimą, kad jų, tu klasifikavimų, būtų „mažiau“. Pageidauti juos sumažinti — tai pageidauti „sumažinti“ protavimą, kalbėjimą, rašymą. O gal norėta pasisakyti ne prieš „klasifikavimus“, o prieš „neteisingus klasifikavimus“? Jei taip, tai pirmam — visu šimtu procentų. Venkime neteisingų klasifikavimų! Stenkimės dalykus klasifikuoti teisingai! Čia betgi sutikim, kad tuo nepasitūloma nieko naujo, mandro, gilaus ar originalaus. Tai tas pats senas, visiems žinomas raginimas „Stenkimės manyti, kalbėti ir rašyti tik teisiškai“. Arba: „Būkime geri“. Jeigu A. Balašaitienė rašė savo straipsnį tik tam, kad mums primintų šias garbingas tiesas, tai galėjo tą padaryti daug aiškiau ir tiesiau.

Atseit, klasifikavimai turi būti pagrįsti. Gerai, sutinkam. Tik... pastebėkim porą dalykų. Pirmiausia, vedamojo autorius Br. Kviklys ne insinuoja, o tiesiai drožia, kad 1985 m. buvo išleista keletas nelabai gerų knygų. Antra, kodėl jas būtina išvardinti? Neišvardijimui gali būti paprasta, tačiau negailestinga techninė priežastis: ribota vedamajam skirta vieta. Be to, tas „nelabai geras knygas“ tik išvardijus, kai kas galėtų prikišti, kad to dar neužtenka: reikia kiekvieną neigiamai suklasifikuotą knygą aptarti ir įrodyti, kuo ji „negera“ (ir kodėl to paties nereikalauti ir „gerų“ knygų atžvilgiu? Ar gerumas tai jau neįrodomas dalykas?). Tiesa, autorė tai supranta, bet ji siūlo knygų vertinimą palikti ne vedamiesiems, o „kritikai“ ir „skaitytojų nuomonėms“. Tačiau šito savo klasifikavimo ji pati nepagrindžia. Kodėl ir vedamieji negalėtų karts nuo karto užsiimti kritika, ir kodėl skaitytojų nuomonė geresnė už redaktorių (kurie taip pat yra skaitytojai)?

Tuo tarpu Br. Kviklio nuomonė, kad 1985 m. buvo išleista ir kelios nelabai geros knygos, stipriai pagrįsta net ir be atskiro jų išvardijimo ar aptarimo. Tik pagalvokime: pernai pasirodė naujų lietuviškų knygų iš viso apie du tuzinai. Itin maža statistinė tikimybė, kad jos visos būtų labai geros — ar visos labai blogos. Aukšta tikimybė, beveik tikimybė, kad jų būtų visokių, taigi jų tarpe ir pora nelabai gerų. Šitokio grynai tikimybės (probabilities) paremtu argumentu Br. Kvikliui užtenka, kad jo nuomonė apie pernai pasirodžiusias knygas laikytume pagrįsta.

Užtat ir nelabai suprantame pageidavimą, kad jų, tu klasifikavimų, būtų „mažiau“. Pageidauti juos sumažinti — tai pageidauti „sumažinti“ protavimą, kalbėjimą, rašymą. O gal norėta pasisakyti ne prieš „klasifikavimus“, o prieš „neteisingus klasifikavimus“? Jei taip, tai pirmam — visu šimtu procentų. Venkime neteisingų klasifikavimų! Stenkimės dalykus klasifikuoti teisingai! Čia betgi sutikim, kad tuo nepasitūloma nieko naujo, mandro, gilaus ar originalaus. Tai tas pats senas, visiems žinomas raginimas „Stenkimės manyti, kalbėti ir rašyti tik teisiškai“. Arba: „Būkime geri“. Jeigu A. Balašaitienė rašė savo straipsnį tik tam, kad mums primintų šias garbingas tiesas, tai galėjo tą padaryti daug aiškiau ir tiesiau.

Užtat ir nelabai suprantame pageidavimą, kad jų, tu klasifikavimų, būtų „mažiau“. Pageidauti juos sumažinti — tai pageidauti „sumažinti“ protavimą, kalbėjimą, rašymą. O gal norėta pasisakyti ne prieš „klasifikavimus“, o prieš „neteisingus klasifikavimus“? Jei taip, tai pirmam — visu šimtu procentų. Venkime neteisingų klasifikavimų! Stenkimės dalykus klasifikuoti teisingai! Čia betgi sutikim, kad tuo nepasitūloma nieko naujo, mandro, gilaus ar originalaus. Tai tas pats senas, visiems žinomas raginimas „Stenkimės manyti, kalbėti ir rašyti tik teisiškai“. Arba: „Būkime geri“. Jeigu A. Balašaitienė rašė savo straipsnį tik tam, kad mums primintų šias garbingas tiesas, tai galėjo tą padaryti daug aiškiau ir tiesiau.

ji įgrūdo į Trakų kalėjimą, kuriame išlaikė visą pusmetį. Išėjęs iš kalėjimo jis nuvyko į Vilnių pas broį Miką ir tapo jo pagalbininku statant 1906 m. brolio pirmąją lietuvišką operą „Birutė“ (kitai dar vadinama 2-ju veiksmų melodrama Gabrielio Žemkalnio žodžiams). Toje operoje Kipras dainavo Birutės broį. Tai buvo jo pirmas įžengimas į sceną. Savo dalyvavimu taip sužavėjo visuomenę, kad ne-trukus buvo nutarta suteikti jam finansinę paramą išvykti į Peterburgo konservatoriją mokytis dainavimo.

1907 m. Kipras jau konservatorijos klausytojas, žinomo pedagogo profesoriaus Stanislovo Gabel klasėje.

Per įstojamuosius egzaminus padainavo Stanislovo Moniuškos romansą „Temsta dienele“, padainavo lietuviškai, nes rusiškai nemokėjo nė vienos tinkamos dainos. Egzaminų komisijos buvo priimtas vienbalsiai ir jau pirmaisiais mokslo metais dalyvavo konservatorijos operos spektaklyje, Čaikovskio operoje „Eugenijus Onieginas“ pasireiškęs prancūzų Trike nedidelėje rolėje. Po to, kaip talentingas studentas, atleidžiamas nuo mokesčio už mokslą. Bet gaudamas tik mažą pašalpą iš Vilniaus ir dar 10 rublių mėnesiui iš Peterburgo lietuvių „Labdaros“ d-ijos, pragyventi, žinoma, pinigų neužtekėjo, teko pačiam rūpintis uždarbiu. Kiprui, sakyčiau, gimusiam po laimingą žvaigždę, ir čia nusišypso laimė. Garsusis Peterburgo pianistas ir pedagogas Zilotti pakviečia jį dalyvauti jo organizuojamuose koncertuose, kurie garsėjo savo aukštu meniniu lygiu. Už pirmą dalyvavimą Kiprui buvo išmokėtas negirdėtas iki tol honoraras — 50 rublių ir svarbiausia jo pripažinimas neeiliniu dainininku. Šio fakto pasekmėje jis buvo kviečiamas dainuoti populiariuose grafo Seremetjevo rengiamuose koncertuose, kuriuose dalyvavo vien to meto garsūs solistai profesionalai. Čia gaudavo nuo 50 iki 120 rublių už kiekvieną dalyvavimą. Teko jam giedoti ir Peterburge garsaus kantoriaus Sirotos žinomajame žydu chore ir net hebrajiškai.

Vis labiau atkreipdamas į save dėmesį ir konservatorijos spektakliuose, gauna 1909 m. kvietimą dalyvauti perklauose j garsųj Peterburgo Marijos imperatoriškąj operos teatrą (vėliau vadinsiu Marijos teatro vardu). Tačiau

vedė prie oficialių, valdžios atstovų pasitarimų. Lietuvių-lenkų santykiai nepagerėjo.

1938.III.11 d. prie demarkacijos linijos buvo nukautas lenkų pasienietis S. Serafinas. Panašių incidentų prieš tai buvo daug. Jie buvo aiškiniami abiejų kraštų vietos pareigūnų. Šį kartą, nežiūrint į susitarimą, į sutartą vietą ant tilto prie Varėnos lenkų atstovai neatėjo. Lenkai tą panašių įvykių virtinėje (kur buvo žuvusių iš abiejų pusių) vėliausiaj pasieniečio nukovimą sumanė panaudoti politiniam spaudimui. Tuo reikalu lenkų oficialus komunikatas (esą, net prieš maršalo Rydz-Smigly nurodymus) buvo griežtas. Žinios apie „panikškas nuotaikas“ Kaune skatino lenkus būti agresingesniais. Lietuvos vyriausybės bandymas tą incidentą išaiškinti diplomatinio keliu nedavė kokių rezultatų. Per pasitarimą pas Lenkijos prezidentą III.16 d. ministras Beckas pravedė savo sumanymą įteikti Lietuvai ultimatumą.

1938.III.17 Lenkijos nota reikalavo 48 val. bėgyje duoti sutikimą užmegzti diplomatinis santykius. Atstovų akreditavimas Varšuvoje bei Kaune turis įvykti ne vėliau III.31. Neatilsilepimą ar bet kokį pakeitimą tų pasiūlymų Lenkijos vyriausybė laikysianti neigiamu atsakymu ir tada savomis priemonėmis bandysianti apsaugoti savo interesus.

Lenkijoje antilietuviškos demonstracijos austrėjo. Varšuvoje prie Rydz-Smigly būstinės minia šaukė: „Mes norime Lietuvos“, „Vade, vesk mus į Kauną!“ Smily pasirodžius balkone, buvo sugiedotas Lenkijos himnas. Demonstracijos aiškiai buvo surežisuotos. Tik Vilniuje tos demonstracijos buvo griežtos, nes ten vietoje buvo priekšas — lietuviai. Lietuvių

po pirmojo perklausymo į operą priimtas nebuvo. Tėse toliau studijas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Peterburgo įvairiomis lietuvių organizacijomis ir ne kartą nuykdamas į gimtąjį kraštą.

Didelį laimėjimą vėl atnešė Kiprui 1910-tieji metai, kai konservatorijos spektaklyje jis puikiai atvaizdavo Joną Rustųjį Rimskio-Korsakovo operoje „Caro sužadėtinė“. Po to jo profesorius Stanislovas Gabel pradėjo jį intensyviai ruošti debiutui garsiajam Maskvos Didžiajam operos teatru ir 1911 metų balandžio 5 d. Kipras ten debiutavo Gounod operoje „Romeo ir Julija“ ir kurį anksčiau jis nebuvo priimtas. Šiame teatre debiutavo Herzogo rolėje Verdi operoje „Rigoletto“ su kita anuometine garsenybe Lipkovskaja.

Po to sekė devyneri metai, kupini įtempto darbo, Kiprui išėjus į platų kūrybinį kelią. Pateko į žymiausių operos artistų tarpą, dalyvaudamas su tokiomis anuomet garsenybėmis, kaip Neždanova, Baklanova, Lipkovskaja, tenorais Leonidu Sobinovu ir Dmitriju Smirnovu. Sutartys teatre buvo kasmet prailginamos ir vis geresnėmis sąlygomis. Bet, štai, jo rožėmis klotame kelyje ir vėl skaudus įvykis. 1912-13 metų sezono metu visagalė Peterburgo „ochranka“, sužinojusi, kad Kipras dalyvavo 1905 metų revoliucijos įvykiuose, uždraudė jam ne tik dalyvauti teatro spektakliuose, bet ir iš viso rodytis Marijos teatre. Galima įsivaizduoti, koks tai buvo jam smūgis. Tik su didžiojo kunigaikščio Konstantino Romanovo ir kelių kitų žymyųjų asmenų intervencija pavyko tą incidentą likviduoti. Jie garantavo „ochrankai“, kad dainininkas ateietyje elgsis padoriai. Po trijų mėnesių jis buvo į teatrą grąžintas ir jo likimas, lyg kompensuodamas jį už tą nemalonų atsitikimą, vėl pasuko ratą laimingąja kryptimi, suteikdamas jam džiaugsmingą laimėjimą.

Jam dainuojant Rossini operoje „Sevilijos kirpėjas“

grovą Alamavivą, Don Basilio užsimezgė juodvieji kūry-Saliapinas ir nuo to spektaklio užsimezgė judvieji kūrybinė, artistinė ir asmeninė draugystė, trukusi iki garsiojo Saliapino mirties. Pasaulinis korifejas, pamilęs Kiprą, tapo lyg jo mokytoju. Štai kokiais žodžiais kalba Kipras apie jį savo prisiminimuose: „Aš dažnai galvoju, kokia didelė laimė man buvo skirta likimo, kad teko susitikti, dirbti ir būti draugiškai globojamam šio meno milžino“.

Nuo 1914 m. Kipras sistemingai gastroliuoja ir Maskvos Didžiajame operos teatre ir kai kuriuose kituose Peterburgo teatruose, o Marijos teatre vis pratęsimas jo sutartys.

Įdomu čia paminėti vieną sceninį incidentą, kuris dar aukščiau pakėlė mūsų solisto prestižą. 1915 m. Marijos teatras surengė lenkų pabėgėlių labdarybės spektaklį, pastatydamas lenkų kompozitoriaus Stanislovo Moniuškos žinomą operą „Halja“, kurioje Jonteką atliko Kipras. Jam padainavus populiariąją ariją „Oi, Halina...“, auditorijoje kilo audringos ovacijos. Publika, neleidama dirigentui tęsti spektaklio, reikalavo arijos pakartojimo. Kipras scenoje... sumišo, nes tada dar teisės bisuoti neturėjo. Ta privilegija naudojosi tik kai kurie žymūs solistai veteranai. Tada įvyko nelauktas dalykas: ložėje sėdėjęs teatro direktorius Teliakovskij davė ranka ženklą, tuo leisdamas Kiprui ariją bisuoti ir tuo pačiu pastatė jį greta Marijos teatro solistų, turinčių tą privilegiją. Įdomu irgi paminėti, kad 1917 m. Kipro honoraras Marijos teatre buvo pakeltas iki 2000 rublių mėnesiui, tai buvo labai aukštas atlyginimas. Anuomet teatre dainavo publikos numylėti garsūs tenorai: Leonid Sobinov ir Dmitrij Smirnov. Jie, ilgų metų karjeroje, buvo publikos garbinami, lyg dieukai. Sobinov, patyręs apie Kipro honoraro tokį pakėlimą, protestuodamas nutraukė darbą operoje ir palikęs teatrą išvyko į užsienį. Tai toks vienas teatrų užkulisių dažnų epizodų.

Noriu įterpti ir savo asmeninį prisiminimą, kai pirmą kartą dar vaikystėje išgirdau mūsų didįjį dainininką. Gyvendami Peterburge mūsų tėveliai labai dažnai lankydavo teatrą ir dažnai paimdavo į spektaklius ir visus 4 vaikus. Žinodami apie garsenąj mūsų menininką lietuvi, nuvežė jo pasiklausyti į Marijos teatrą. Kipras tą kartą

grovą Alamavivą, Don Basilio užsimezgė juodvieji kūry-Saliapinas ir nuo to spektaklio užsimezgė judvieji kūrybinė, artistinė ir asmeninė draugystė, trukusi iki garsiojo Saliapino mirties. Pasaulinis korifejas, pamilęs Kiprą, tapo lyg jo mokytoju. Štai kokiais žodžiais kalba Kipras apie jį savo prisiminimuose: „Aš dažnai galvoju, kokia didelė laimė man buvo skirta likimo, kad teko susitikti, dirbti ir būti draugiškai globojamam šio meno milžino“.

Nuo 1914 m. Kipras sistemingai gastroliuoja ir Maskvos Didžiajame operos teatre ir kai kuriuose kituose Peterburgo teatruose, o Marijos teatre vis pratęsimas jo sutartys.

Įdomu čia paminėti vieną sceninį incidentą, kuris dar aukščiau pakėlė mūsų solisto prestižą. 1915 m. Marijos teatras surengė lenkų pabėgėlių labdarybės spektaklį, pastatydamas lenkų kompozitoriaus Stanislovo Moniuškos žinomą operą „Halja“, kurioje Jonteką atliko Kipras. Jam padainavus populiariąją ariją „Oi, Halina...“, auditorijoje kilo audringos ovacijos. Publika, neleidama dirigentui tęsti spektaklio, reikalavo arijos pakartojimo. Kipras scenoje... sumišo, nes tada dar teisės bisuoti neturėjo. Ta privilegija naudojosi tik kai kurie žymūs solistai veteranai. Tada įvyko nelauktas dalykas: ložėje sėdėjęs teatro direktorius Teliakovskij davė ranka ženklą, tuo leisdamas Kiprui ariją bisuoti ir tuo pačiu pastatė jį greta Marijos teatro solistų, turinčių tą privilegiją. Įdomu irgi paminėti, kad 1917 m. Kipro honoraras Marijos teatre buvo pakeltas iki 2000 rublių mėnesiui, tai buvo labai aukštas atlyginimas. Anuomet teatre dainavo publikos numylėti garsūs tenorai: Leonid Sobinov ir Dmitrij Smirnov. Jie, ilgų metų karjeroje, buvo publikos garbinami, lyg dieukai. Sobinov, patyręs apie Kipro honoraro tokį pakėlimą, protestuodamas nutraukė darbą operoje ir palikęs teatrą išvyko į užsienį. Tai toks vienas teatrų užkulisių dažnų epizodų.

Noriu įterpti ir savo asmeninį prisiminimą, kai pirmą kartą dar vaikystėje išgirdau mūsų didįjį dainininką. Gyvendami Peterburge mūsų tėveliai labai dažnai lankydavo teatrą ir dažnai paimdavo į spektaklius ir visus 4 vaikus. Žinodami apie garsenąj mūsų menininką lietuvi, nuvežė jo pasiklausyti į Marijos teatrą. Kipras tą kartą

gimmazijos, lietuvių studentų sąjungos būstinėse buvo ne tik išdauzyti langai, bet ir durys išlaužtos. Ant tvorų ir sienų atsirado užrašai: „Musik lietuvius!“, „Mirtis lietuviams!“ ir t.t. Be gatvės mitingų įvyko ir karinės demonstracijos. Visa Vilniaus karinė įgula buvo pervesta į kovos parengties padėtį. Rykuntų rajone prie artimiausio kelio iš Vilniaus į Kauną lietuvių žvalgyba pastebėjo dvi pėstininkų divizijas. Tai buvo aiškios paskirties lenkų žygiai.

Gavus Kaune lenkų ultimatumo tekstą, ypatingą nerimą sukėlė vokiečių diplomatijos atsakymas suteikti Lietuvai bet kokią pagalbą, o Vokietijos lėktuvai pradėjo pažeisti Lietuvos oro teritoriją. Šiandien žinoma, kad tada vokiečiai, jei lenkų kariuomenė būtų įėjusi į Lietuvą, buvo pasirengę užimti ne tik Klaipėdą, bet ir dalį Lietuvos iki Dubysos. Anglų bei prancūzų atstovai, savo vyriausybį paraginti, vertė Lietuvos vyriausybę priimti lenkų ultimatumą be jokių pasipriešinimų. Per pasitarimą pas prezidentą A. Smetoną, minist. S. Lozoraitis pasisakė už ultimatumo priėmimą. Žemės ūkio ministras S. Putvinškas pareiškė, kad j lenkų ultimatumą lietuviai turi atsakyti ginklu. Putvinško pareiškimą parėmė einantis min. pirm. pareigas, susisiekimo ministras J. Stanišauskis. Gen. S. Raštikių pareiškimu, karinė vadovybė pasisakė už taikingo ultimatumo priėmimą, nes Lietuvos kariuomenė viena pati nėra pajėgi kovoti prieš visą Lenkijos kariuomenę. Jei vyriausybė įsakys, kariuomenė savo pareigas atliks, bet neįmanu sulaukti teigiamų išdavu.

(Bus daugiau)



Sol. Kipras Petrauskas, kurio gimimo 100 metų sukaktį šventė š. pr. metų pabaigoje.

dainavo Lenkų, Čaikovskio operoje „Eugenijus Onieginas“. Iki šių dienų išliko man gyvas vaizduotėje jo poetiškas, žavus Lenkis, o po spektaklio ilgai kankino mano vaikišką sielą vaizdas jo nukauto dvikovoje su Oneginu.

Peterburge Kipro pavardė buvo surusinta, rašydavo Kiprian Piotrovskij. Vėliau, jam grįžus į gimtąjį kraštą, vėl tapo Kipru Petrausku.

Kalbamu laiku Kipras Peterburge jau buvo operų lankytojų numylėtinis. Jam po spektaklių išėjus iš teatro, jį apstodavo jaunimas, prašydamai autografų ir ant rankų jį nunešdavo iki vežiko.

Kilus 1914 m. karui, Kipras neturėjo galimybės lankyti savo krašto. Bet Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, jis savo garbės patioje viršinėje 1920 metais grįžo į tėvynę. Čia bematant išjungė į milžinišką darbą organizuojant mūsų operos kūrimą. Su kokiais sunkumais tas užmojis buvo surištas, galima būtų kalbėti ištisas valandas. Kipras tam kilniam meno tikslui aukovo visas savo dyšines ir fizinės jėgas. Savo gilų profesinį, sceninį patyrimą perduoda dainininkams, dirigentams, režisieriams ir net šokėjams. Organizatoriams nugalėjus daugelį kliūčių, 1920 m. gruodžio 31 d. Naujųjų metų išvakarėse, gimė istorinis lietuvių operos pektaklis. Buvo pastatyta Verdi „Traviata“, kurioje Kipras dainavo Alfredą, o Violeta — Adelė Galuaniė. Vėliau Kipras atkūrė scenoje Llfredą dar 44 kartus. Opera „Traviata“ po to spektaklio kiekvienais metais Naujųjų metų išvakarėse buvo ir iki šių dienų yra statoma.

Čavame asku, kad mūsų opera niekad nebūtų vėliau pakilus iki tų viršūnių, jei ne mūsų nuostabus Kipras, užtarnautai pramintas Lietuvos operos tėvu. Galima pažymėti (Nukelta į 4 psl.)

## ŠIOJE IR ANOJE NEMUNO PUSĖJE

#### J. DAINAUSKAS

Didėjant Vokietijos spaudimui į Lietuvą ir nesulaukiant iš lietuvių pusės pareiškimų noro užmegzti santykius, lenkai pradeda vėl atšrinti savo veiklą prieš lietuvius. Ryškus tos linijos propagatorius Vilniuje buvo vaivada L. Bocianski. Lietuviai buvo pakaltinti teikimu pagalbos ukrainiečių nacionalistams. Kai 1936 m. Lietuvos pasiuntinybė Paryžiuje kreipėsi į lenkų ambasadą leidimo perskristi per Lenkijos teritoriją Lietuvos turistiniame lėktuvu, grįžtančiam iš Prancūzijos (nors net Lenkijos karinė vadovybė tam nepasipriešino), Beckas atmetė tą prašymą, nes tai „stiprins lietuvių nenorą užmegzti santykius“.

1936 m. tuo klausimu Beckas net susiginčio su premjeru Koscialkovskiu, kuris, priešingai Beckui, siekė lengvinti tų santykių kasdienybę. 1937-38 m. savartoje buvo bene paskutinis nesėkmingas bandymas geruoju susitarti. Lenkijos URM sutikimu grovas A. Tiškevičius iš Kretingos ir jo sūnus Aleksandras (nuolat gyvenantis Varšuvoje) pradėjo pasikalbėjimus su lietuviais. 1938 m. sausio mėn. tie pasikalbėjimai pasidarė reguliarius. Juose, tarp kitų, dalyvavo minist. S. Lozoraitis, kun. Vl. Mironas, prof. M. Biržiška, bet lenkams nemažinant savo antilietuviškos politikos tie pasikalbėjimai nepri-

# ĮSAMONINGO TIKĖJIMO METUŠ

Viena parapija Toronte

Nuo lapkričio 6 d. iki gruodžio 19 d. kas trečią dieną Prisikėlimo parapijos bažnyčioje rinkosi apie šimtas parapijiečių, dalyvaujančių septynių savaitinių seminarių, kurių rengė klebonas kun. Augustinas Simanavičius ir religinė parapijos tarybos sekcija. Artėjant krikščionybės Lietuvoje jubiliejui, religinė sekcija su klebonu svarstė būdus šiai Krikšto šventei ruošti platesniu mastu ir nusprendė pasiūlyti septynis savaitinius pokalbius, nežinodama, kiek parapijiečių atsilięps.

Pokalbių vyksmui priklausio ir pasidalinimas mažose būreliuose, o sakoma, kad lietuviams nėra būdinga prie kitų viešai bei garšiai savo tikėjimo dalintis. Seminaro temas iš anksto kanadiečių bei lietuvių tarpe jau buvo išsėjus būrelis asmenų, kurie ryžosi parapijai talkinti ir būrelius pravesti. Be registracijos nebuvo galima žinoti, kiek dalyvaus, o atėjus laikui, bažnyčioje buvo 86 asmenys, kurių vos vienas per du mėnesius atkrito, o dar tuzinas prisidėjo. Seminaras buvo tiek sėkmingas, kad manoma jį pakartoti nedalyvavusiems arba panašią programą visiems pasiūlyti Gavėnios metu.

Kas kartą kalbėjo pats klebonas, kartu su pasauliečių grupele pasirošęs tam vakarui. Po įžanginio pokalbio vyko diskusijų būreliai ten pat bažnyčioje, suoluose apsisukus ir vieno ar dviejų pasirošusių asmenų globoje. Vakarai baigėsi malda, o vienas vakaras buvo skirtas beveik išimtinai maldai, ypač „Atleidimo maldai“, kurią pravėdė kun. Jonas Bacevičius. Seminaro septynios temos yra: Dievo meilė ir asmeninis ryšys su žmogumi, Geroji Naujiena — gyvenimo kryptis ir išganymas, Naujojo gyvenimo pažadas ir tikrovė, Dievo dovana — tikėti ir priimti Kristų, Krikščioniško brendimo pasekmės, Persimainymas Kristuje ir krikščioniškosios bendruomenės ateitis.

Dalyviai iš pradžių nelengvai jungėsi į pasidalinimą, visų pirma kalbėdami apie praejusius laikus aratsiminimus, o po antro susitikimo jau galėjo

pasidalinti savo religiniais išgyvenimais apie tikėjimą, gyvenimą namuose. Patys dalyviai ir būrelių vadovai bei vadovės liudijo, kad per septynis susitikimus būrelyje išaugo broliška dvasia, kad net pasigedo vieni kitų, kol vėl susitiko. Grupelės buvo sudarytos taip, kaip žmonės bažnyčioje susėdo — margos ir įvairios. Kiekvienas dalyvis gavo „namų darbo“ sąsiuvinį su uždaviniais, mintimis kiekvienai savaitės dienai. Po seminaro būrelių nariai kartais kreipiasi į savo būrelių globėjus su klausimais ar pasikalbėti savo tarpe palaiko ryšį, nes iš tokių seminarų savaime išaugo maldos, Šv. Rašto ar kiti tikėjimo rateliai.

Klebonui talkino 15 pasauliečių, pasivadine anglišką žodžiu „team“. Kai kurie jų pristatė temas ar temų apybraižas, ovisi prieš kiekvieną vakarą jungėsi į maldą ir paskutiniuosius ruošos darbus aptarė. Kai kurie šių talkininkų pirmą kartą viešai apie tikėjimo dalykus ar dvasinius klausimus kalbėjo, prisipažinę esą neįrašius, bet pasitikėdami Dievo globa. Kiekvienas padėjęs per seminaro įvertinimą sausio 12 d. pabrėžė, kad pats rado naują gilumą, pats atsinaujiną, padėdamas kitiems seminaro programą išieiti. Daug kam buvo įspūdinga, kad tarp seminaro dalyvių buvo ir vienas parapijos kunigu, „nes mes visi turime gilintis tikėjime“.

Paskutinę seminaro dieną po šv. Mišių ir po trumpų pokalbių, dalyviai galėjo bažnyčioje pasakyti savo išpučius. Daugumas kalbėjusių pabrėžė, kiek labiau susipažino su Šv. Raštu ir jį dažniau bei mieliau skaito. Kiti per kasdienius pratimus pasiekė to, ko troško — sudarė sau sąlygas truputį giliau pamąstyti ir melstis kasdienio gyvenimo sukūriuose. Keli paminėjo geresnius santykius namie su artimaisiais. Iš ateičiai siūlomų dalykų buvo noras įsigilinti į Bažnyčią kas ji yra, kaip ji gyvyje plačia, visuotinė prasme ir vietinė, parapijos reikšmė.

Prisikėlimo parapija turbūt pirmą kartą platesnės programos savo nariams, drašiai



Grandinėlių saskrydžio rengimo komitetas. Iš k. sėdi: Gailė Mariūnaitė, Liudas Sagys, Dalia Matiejūnienė, Aleksandra Sagienė, Kristina Freudenberg, Rita Matienė, Stovi: A'dona Zorskienė, Vitalija Butkuvienė, Danutė Grigaliūnienė, Ingrida Bublė, Viktoras Stankus, Nijolė Balčiūnienė, Nijolė Rukšėnienė, Algis Rukšėnas, Valdonė Ziedonienė, Roma Degesienė. Nuotraukoje trūksta Eglės Laniauskienės, Daivos Madjar, Bob Mayes, Helen Oster, Ilonos Schmid, Ginto Taoro.

įtraukdama įvairaus amžiaus ir patirties parapijiečius į patį planavimą ir pravedimą. Kanados bei JAV parapijos vyskupijų raginamos praveda „Renew“, „Christ renews his parish“ ar kitas programas suaugusiems. Prisikėlimo parapija seminarą lietuviškai paruošė pati. Lietuvių kalba „Samoningo tikėjimo“ programa (šešias temas) paruošė Krikščionybės jubiliejaus religinė komisija.

AS.

## PATIKSLINU IR ATSIPRAŠAU

Šio dienraščio 1986 m. sausio 10 laidoj, dr. Vlodo Bublino nekrologe, padariau nedovanotą klaidą. Po pastabos, kad apie velionį esu rašęs jam šventinai 80-ties metų sukaktį, įdėjau sakinį: „Žinau, kad tą rašinį perspausdino krikščionių demokratų žurnalas „Tėvynės sargas“, tik nežinau jo datos ir numerio“. Toks drąsus teigimas („žinau“) atsirado vienam žodiniam informatoriui mane suklaidinus. Mūsų nekrologą perskaitęs, atsiliepė bičiulis visuomenininkas Bernardas Brizgys. Paaikškėjo, kad dr. Vl. Bublino 80-ties m. amžiaus sukaktis „Tėvynės sargo“ 1984 m. Nr. 3(59) buvo paminėta originaliu B. Brizgio straipsniu (53-55 puslapiuose), o ne mano straipsnio atspaudu.

Už šią labai nemaloną klaidą atsiprašau ir „Tėvynės sargo“ redaktorių ir bičiulį Bernardą Brizgį.

Ta pačia proga taipgi patikslinu, kad nekrologė išspausdinto A. Jasmanto eilėraščio pavadinimas turėjo būti „Nekropolis“.

Alfonas Nakas

## SENA KULTŪRA JEMENE

Šiaurės Jemene Sanaa aukštumoje italų ekspedicija atrado dar iki šiol nežinomą kultūrą, kurios amžius siekia iki 2000 metų prieš Kr. Pagal ekspedicijos vadovą Alessandro de Maigret šį kultūrą yra bronzos laikotarpio ir gyventojai užsiėmė žemdirbyste. Taip rasta senųjų žemdirbių sudėtinga irigacijos sistema. Neapolio Rytų instituto ekspedicija atrado kanalų tinklą, kuriuo lietaus vanduo tekėdavo į dirvas laistyti augalus. Toliau ekspedicija atrado sustiprintą sabėjų miestą su šventykla ir ūkiais. Šios karalystės pats didžiausias žydėjimo laikas buvo tarp 500 metų prieš ir 570 metų po Kristaus gimimo. Vėliau tas kraštas pateko į persų rankas. Pagal De Maigret sabėjai yra atėjūnai iš kitur.

— T.

Besitobulindami daug daugiau žmonių pasidarė gerais, negu tokių yra iš prigimties. Demokritas



## GRANDINĖLĖ REPETUOJA, PLANUOJA

Lygiai prieš 33 metus trylika mergaičių žengė lietuviško šokio pirmus žingsnius Clevelando miesto tautų festivalyje Cleveland Music Hall scenoje. Jos davė pradžią lietuviškų sceninių liaudies šokių ansamblui Grandinėlei.

Metų eilėje daugiau negu 500 porų kojų sekė jų pėdomis. Trečiadienio vakarais ir sekmdienio vakarais bei popietėmis, Liudo Sagio vadovaujami, jauni Grandinėlių dalyviai mokėsi vis daugiau šokių ir muzikos, rengė naujas programas ir su jomis keliavo per JAV-es, Kanadą, Europą, Australiją ir Pietų Ameriką.

Pralaidę daug savo jaunystės metų Grandinėlėje, asmeniško gyvenimo sąlygų vėrimai, šokėjai ir muzikantai išsiskleidė po visą pasaulį. Ir štai, šių metų gegužės mėnesio 24-25 dienomis jie vėl ruošiasi suskristi į Clevelandą ir kartu prisiminti repetičių ir koncertų dienas Grandinėlėje.

Saskrydžio iniciatorių ir rengimo komiteto pirmininkė Dalia Zyltė-Motiejūnienė susikvietė 20 Clevelande gyvenančių, buvusių šokėjų ir muzikantų, ir jų talkinama planuoja turtingą saskrydžio programą. Suvažiavusieji turės progos vėl prisiminti senus draugus susipažinimo ir pažinties atnaujinimo vakarėlyje, dalyvaus specialiose pamaldose DMNP

bažnyčioje. Dabartinė muzikantų ir šokėjų grupė ruošia suvažiavusiems koncertą. Visi renginiai bus užbaigti iškilmingu banketu.

Saskrydžio proga rengimo komitetas suplanavo ir pagaminą specialius sportinius marškinius ir marškinėlius, kurie siūlomi įsigyti ne tik Grandinėlės nariams, bet visiems, kurie šią grupę mylėjo ir ja rūpinosi.

Liudo Sagio vadovaujami šokėjai repetuoja ir ruošiasi ne vien Grandinėlės saskrydžio koncertui gegužės 25 d. Clevelande. Grupės pavasario sezonas prasidės vasario 16 dieną. Grandinėlė, kartu su DMNP choru, diriguojamu Ritos Klorienės, dalyvaus Vasario 16-tos šventės minėjime. Kovo 8 d. ansamblis šoks Brecksville Kiwanis Club festivalyje, balandžio 5 d. grupės vyks gastroliū į Philadelphia'o balandžio 26 d., „Grandies“ ansamblio kviečiama, pasirodys Jaunimo centre Chicagoje.

## MŪSŲ MIRUSIEJI

Nuo 1985 m. liepos 1 d. iki 1986 m. sausio 1 d. Clevelande mirė šie asmenys.

Marė Apanavičienė, Adelė Baliūnienė, Pranas Mašiotas, Vytautas Zagarskas, Stasė Paškevičienė, Mikas Kuzupas, Ona Mudrauskienė, Kazys Vyšniauskas, Marė Abraitienė, Marė Valienė, Adelė Benokraitienė, Juozas Ivinskis, Adelė Mockapetrienė, Pranas Židonis, Algis Zilys, Mikas Rakas, Alfisas Steponavičius. M. J.

# CLASSIFIED GUIDE

## HELP WANTED

Reikalinga plaukų kirpėja/šukuotoja — Marquette Parko apylinkėje. Informacijai skambinti tel.: 598-1593

## REAL ESTATE

**BELL-BACE R.E.**  
J. BACEVIČIUS  
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai  
Income Tax — draudimai  
6529 S. Kedzie 778-2233

## MISCELLANEOUS

## A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas  
Įvairių atstumų  
Tel. 376-1882 ar 376-5996

## MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured  
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apraustą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

**FRANK ZAPOLIS**  
3208 1/2 West 95th Street  
Tel. — GA 4-8654

## NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiate ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos val. vakaro.

Telef. — 476-3950

## REAL ESTATE

No. 453 — Brighton Parke. 2 butų namas. 5 kamb. pirmam aukšte su modernia virtuve ir vonia. 3 kamb. antram aukšte. Rūšys per visą namą. Su „aluminum trim“. 1/2 bl. nuo Archer autobusų. Tik \$59,000. Archer ir St. Louis. Skubėkite — skambinkite dabar.

No. 407. Naujas 3 butų namas prie Archer Ave. Būkite pirmas nupirkti šį 3 butų namą prie Archer ir Kenneth gatvės. 3 mieg. ir 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte. 4 kamb. „garden apt.“ 3 „boilers“. „thermopane“ langai, žemi mokesčiai. Skambinkite dabar.

No. 422-64 ir Kedzie — tik \$39,900. 5 1/2 kamb. mūrinis namas. 2 did. mieg., mūrinis priestatas atskiram kamb., didelė virtuvė su spintelėmis ir sandėliu, rūšys per visą namą, naujas stogas, elektra ir daug kitų priedų. Labai geras pirkinyus už tokią kainą. Skambinkite dabar.

No. 459-60 ir Pulaski — \$49,900. 6 kamb. namas, 3 gražūs mieg., nauja virtuvė, modernios prausyklos, didelis kiemas. Geras pirkinyus, žema kaina. Skubėkite — skambinkite dabar.

No. 458-55 ir Pulaski — 5 kamb. mūrinis namas, 2 didžiuliai mieg. Rūšys per visą namą. 2 maš. gar. — įvažiuojamas iš gatvės. Skambinkite dabar.

No. 467-55 ir Pulaski — 6 kamb. mūr. namas, 3 didž. mieg., 1 1/4 prausyklos, formalus valgomasis, rūšys pramogavimui per visą namą, 1/2 maš. gar. tveliui, didelis kiemas vaikams žaisti, arti St. Turbibus parapijos. Yra ir įvairių kitų priedų. Skambinkite dabar.

## AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums pataršaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

**O'BRIEN FAMILY REALTY**  
Tel. — 434-7100

## Įsigykite šią populiarią plokštelę

**RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA**  
**TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENERE**  
**CAERMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI**  
**STASYS BARAS, tenoras**  
Stuttgarto Simfoninis orkestras  
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS  
Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:  
DRAUGAS, 4645 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

## K. PETRAUSKAS

(Atkelta iš 3 psl.)

ti, kad nuo jo pirmojo scenoje pasirodymo 1906 m. operoje „Birutė“ iki paskutiniojo dalyvavimo 1955 m. Verdi operoje „Otello“ vaidmenyje jo sceninė veikla siekia apie 50 metų, t.y. apie pusę amžiaus. „Otello“ dainavo, turėdamas 70 metų amžiaus. Pasaulinės operos istorijoje nebuvo ir vargu kada bus toks atvejis, kad tokio amžiaus sulaukęs solistas, ypač tenoras, galėtų atlikti tokį sunkų vaidmenį, jį interpretuodamas pilnu vokaliniu ir dramatišku pajėgumu. O tame spektaklyje kiti atlikėjai buvo jo paties mokiniai, nes nuo 1949 m. dėstė dainavimą Vilniaus valst. konservatorijoje ir išleido į meno kelią ne vieną puikų solistą.

Kipro nuostabi meno karjera pasiekta ir jo iškilusis vaidybinio talento ir dėkingos sceninės išvaizdos dėka. Jo vokaliniame sferoje dominavo švelni lyrika, aistrų stichijos, tembrų vokaliniai žaidimai ir tobula frazuotė.

Šalia jo daugelio išvykusių įvairius kraštus, negalima nepaminėti, kad 1925-28 m. Kipras su savo draugu Šalipinu atliko gastroles Berlyne,

Leipzige, Miunchene, Drezdene, Sao Paulo, Montevideo, Havanoje, Santiago ir Buenos Aires.

Šiuo metu yra sukamas Lietuvoje dokumentinis filmas „Birutė“ iki paskutiniojo dalyvavimo 1955 m. Verdi operoje „Otello“ vaidmenyje jo sceninė veikla siekia apie 50 metų, t.y. apie pusę amžiaus.

Privaciaime gyvenime Kipras buvo aistringas medžiotojas, meškeriotojas ir keliautojas, apvažinėjęs visus Lietuvos kampelius ir keliaudamas automobiliu visada niūniuodavo savo mylimiausias liaudies dainas.

Kipras, kaip grynai operos atstovas, nemėgo pasirodymų estradoje, savo rečitalių neruošė, labai taip pat nemėgo ir „mikrofono“ — per radiją nedainuodavo. Jo įdainuotų įregistravimų plokštelėse irgi nedaug turime. Jie išliko plokštelių firmose „Odeon“, „Columbia“ ir „Parlophone“, kurie, deja, nėra idealūs, prisimenant tuometinę silpną registravimo techniką.

Daugelis mūsų kompozitorių yra dedikavę Kiprui savo kūrinis, o jo viso ūgio skulptoriaus Jokūbonio sukurtą statulą prie Vilniaus operos baleto teatro dar ilgai primins lietuviams mūsų tautos meno didvyri.

**PASSBOOK SAVINGS...**  
the best way to save regularly!

5 1/2%  
Paid and Compounded Quarterly

see us for  
**HOME financing.**  
AT OUR LOW RATES  
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

**Mutual Federal Savings and Loan**  
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608  
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747  
MON: Mon. 9:00-5:00 P.M. TUE: Tue. 9:00-5:00 P.M. WED: Wed. 9:00-5:00 P.M. THUR: Thur. 9:00-5:00 P.M. FRI: Fri. 9:00-5:00 P.M. SAT: Sat. 9-1  
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

# MOSŲ KOLONIJOSE

## Lemont, Ill.

### MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS VEIKLA

Praėjo jau šventės, ir visi grįžome prie darbų ir įsipareigojimų. Trumpai pažvelkime atgal ir pažūrėkime, kaip šventės pralėjo Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, mokytojai ir jų šeimos.

Tradicinė Maironio mokyklos eglutė buvo šeštadienį, gruodžio 14 d., mokyklos patalpose Programą atidarė ir pravedė mokyklos direktorius Ričardas Mačiulis. Visus pasveikino švenčių proga Linas Glyys, mokyklos tėvų komiteto pirmininkas. Salė pilnutėlė buvo svečių: tėvelių, brolių ir sesučių, senelių ir kitų giminių. Meninę programą atliko mokyklos mokinukai, suvaidindami „Kūčias spanguolių dvare“ ir padainuodami nuotaikingas daineles bei šventiškas giesmes. Vaidinimą surežisavo ir kostiumus bei dekoracijas sukūrė darželio mokytoja Dalia Šlenienė. Jai padėjo ir chora paruošė mokyklos dainų ir tautinių šokių mokytoja Rasa Šolūnaitė-Poskočimienė. Svečiai buvo aiškiai sužavėti vaikų programa ir jiems gausiai plojo. Tikrai smagu žiūrėti, kaip energingai jauni vaidintojai jungėsi į savo roles! Visos spanguolės, visi beržiukai ir net tie, kurie žmoniškumą pavidalavo pasimė per šį vaidinimą, puikiai pasirodė susirinkusiems!

JAV LB Lemonto valdybos vardu susirinkusius pasveikino valdybos narė ir mokyklos vicėdirektorė Agnė Katiliškytė. Kaip visuomet, Kalėdų proga apylinkės valdyba paima ir Lemonto Maironio lituanistinės mokyklą ir Žiburlio Montessori mokyklėlę. Mokyklos išsilaiko tik gerasir-

džių rėmėjų dėka. Per eglutę buvo progos svečiams paremti mokyklą ir taip pat įsigyti įvairių dovanų šventėms. Apylinkės lietuviai parduodavo šiaudinukus, gintaro papuošalus, keramiką, medų ir kitokias puikias prekes. Dalis pelno perduota Lemonto Maironio lituanistinei mokyklai. Tėvų komitetas taip pat parduodavo kalėdines gėles šia proga.

Kad būtų dar įdomesnė eglutė, buvo išleistas ir kalėdinis laikraštėlis. Vaikų eileraščiai, rašinėliai ir paveikslukai apibūdino Kalėdas ir šventišką nuotaiką. Penktadienį po Kalėdų, gruodžio 17 d., į Ateitininkų namus susirinko nemažas būrys jaunimo iš Lemonto ir Chicagos lituanistinių mokyklų. Maironio mokyklos Tėvų komitetas suorganizavo šventiškus šokius jaunimui. Mokiniai patys susirinko anksčiau, papuošė salę ir suorganizavo muziką. Tėvų komitetas planuoja pavasarį vėl suruošti jaunimo šokius ir ta pačia proga suruošti ir tėvams pobūvį.

Pamokos vėl prasidėjo sausio 11 dieną, bet mokiniai turėjo ypatingą iškylą. Jolandos Mockaitienės užsimojimu buvo suorganizuota iškyla į senelių prieglaudą Lemonte — Holy Family Villa. Vaikai sugarmėjo į autobusus ir, gražiai pasipuošę tautiniais rūbais, nuvažiavo atlikti namų gyventojams programą. Holy Family Villą tvarko lietuvės seselės ir šiuose namuose dabar gyvena nemažai lietuvių. Kol jaunėji mokiniai šoko ir dainavo salėje, vyresnieji aplankė gyventojus, kurie negalėjo į salę atvykti, ir juos palinksmo, pagiedodami kalėdinių giesmių. Vaikams iškyla padarė didelį įspūdį, ir namų gyventojams taip pat, atrodo, patiko programėlė.

## KRIKŠČIONYBĖS ŽENKLAS

Rengiantis 1987 metais švęsti Lietuvos krikšto atnaujinimo sukaktį, pratesiamas jubiliejaus ženklų konkursas.

Lengvai suprantamas ženklas (logo) turi tikti laiškas popieriui, vokams, metalinei sapei, lipinukams, plakatams, medžiaginiams ženklukams, marškinėliams ir kitiems gaminiams.

Konkursui siunčiamas originalas 18 x 18 cm (7 x 7 colių) plote telpantis ženklas ir to paties ženklo fotokopija, telpanti 2,5 x 2,5 cm plote. Abu turi turėti 4 cm (1,5 colių) baltus kraštus. Daryti vienos spalvos arba ligi trijų spalvų, bet projektas turi tikti tik vienos spalvos gaminiui. Įrašyti tris krikšto datas: 1251, 1387, 1413 ir dabartinio jubiliejaus metus — 1987. Galima įpiešti su jubilieju susijusius žodžius lietuvių ir kita kalba.

Skiriamos dvi premijos: pirmoji 400 dol. ir antroji 250 dol. Jury komisija bus sudaryta vėliau. Premijuoti projektai tampa konkursą skelbiančio komiteto nuosavybe, o nepremijuotus galės autoriai atsiimti.

Projektus, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu atskirame voke, siųsti ligi 1986 m. kovo 1 d. (pašto antspaudas) šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus ženklas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Jau artėja nepriklausomybės šventė. Ir Lemonto Maironio mokykla ruošia meninę programą minėjimui, kuris įvyks sekmadienį, vasario 16 d., mokyklos patalpose. Šia proga ir bus tradicinė mokinų meno paroda. Paskaitą skaitys žinomas lietuvių veikėjas Anatolijus Milūnas. Daugiau žinių apie minėjimą bus ateityje.

Agnė Katiliškytė

Staigios mirties iš žemiškojo gyvenimo išjungtam,

### A.†A. Plk. dr. JUOZUI MANELIUI

mirus, dideliame skausme pasilikusią jo Motiną, FAUSTINĄ MANELIENĘ-MACKEVIČIENĘ, mirusiojo žmoną JUDITH, patėvį MEČ. MACKEVIČIŲ ir visus artimuosius giliai giliai užjaučiame

Draugai kaimynai:

Ona ir Petras Abromaičiai Gen. ir Kazys Kriauciūnai  
Vaclava Bagdonavičienė Janina ir Justas Lieponiai  
Jadv. ir Adolfas Damušiai Ada ir Domas Misiuliai

Skausmo valandą FAUSTINĄ MANELIENĘ-MACKEVIČIENĘ, mūsų draugijos narę, staiga viešpačiui jos mylimo sūnaus

A.†A.

### DR. JUOZO MANELIO

gyvybę sustabdžius, širdingai guodžiame ir gedime.

Liet. dukt. draugija

Mielai bičiulei ir draugei nuo Nepriklausomos Lietuvos laikų

A.†A.

### GALIAI ŽILIONIENEI

mirus, dukrelę EGLĘ, artimuosius užjausdamas liūdi

ALGIRDAS GUSTAITIS

## Lietuviai Floridoje

### Daytona Beach, FL

#### TURIME NAUJA KLUBO VALDYBĄ IR TARYBĄ

Sausio 12 d. Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo metiniame narių susirinkime išrinktoji klubo direktorių taryba, sausio 14 d. Prince of Peace parapijos salėje, Ormond Beach, buvo susirinkusi pirmajam posėdžiui.

Tarybos posėdžiui pirmininkavo Jonas Daugėla. Šiame posėdyje direktorių taryba išrinko ateinančiam terminui klubo valdybą tokios sudėties: Jonas Daugėla — pirmininkas, Andrius Mironas — vicepirmininkas kultūros reikalams, Serapina Sukarevičienė — vicepirmininkė, sekretorius — Stasys Daržinskas, išdininkas — inž. Bronius Snarskis, Alfonsas Bacevičius — administratorius ūkiniams reikalams ir Ona Žolynienė — vaišių ruošimo vadovė. Visi valdybos nariai yra drauge ir tarybos nariai.

Tarybos nariais liko Algimantė Dautartienė, Kazimiera Jankauskaitė ir Valerija Šileikienė. Tarybos narės taip pat dalyvaus valdybos posėdžiuose ir visus suplanuotus darbus dirbs drauge. Šia proga pažymėtina, kad klubo valdyba sudaryta iš darbščių, visuomeniniame darbe turinčių patirties asmenų, o klubo pirmininku antrajai kadencijai perrinktas aktyvus visuomenininkas, žurnalistas ir didelis tolerantas Jonas Daugėla.

Direkt. taryba, išrinkusi valdybą ir valdybai pasiskirsčius pareigom, tuojau aptarė pirmiausia atliktinus darbus.

Pirmas rūpestis — gerai suruošti nepriklausomybės šventės — Vasario 16 minėjimą. Minėjimas ruošiamas vasario 9 d., sekmadienį, Prince of Peace parapijos salėje. Minėjimas pradėdamas iietuviškoms pamaldoms šios parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kazimieras Ruibys. Pamaldų metu giedos „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio.

Po pamaldų salėje bus minėjimas, Meninę programą atliks meno vienetas „Sietynas“. Dalila Mackialienė šiam minėjimui paruošė specialų litratūrinį montażą, panaudojusi mūsų rašytojų ir poetų Maironio, Sruogos,

Vienazindžio, Rūko kūrybą bei Raštikio atsiminimus. Montażas perpinamas poezija ir dainomis, kurias paruošė muz. Antanas Skridulis. Montażas idomus, apima Lietuvos istoriją amžių sąvartoje. Montażui parinktos komp. Antano Skridulio, Broniaus Budrūno, Antano Makačino ir liaudies dainos.

Meninis vienetas „Sietynas“ yra pakviestas tą pačią programą atlikti vasario 16 d. Miami, o vasario 17 d. Pompano Beach lietuviams. Šiai išvykai „Sietynai“ ruošia ir vadovauja Dalila Mackialienė. Klubo pirmininkas Jonas Daugėla deda pastangas gauti minėjime kalbėtoją amerikietį senatorių, kongresmaną ar žurnalistą.

Minėjimo dieną bus renkamos mūsų veiksniams Vlikui, LB ir Altai aukos, prisilaikant laisvojo apsisprendimo, kam auką skirti, principo. Visi veiksniai dirba daug naudingų ir labai svarbių darbų tiek politinėje, tiek kultūrinėje srityse, visiems reikia pinigų, visų pastangos nuoširdžiai remtinos ir kiekvieno bet kokia auka, didelė ar maža, labai vertintina.

Praėjusiais metais ši nedidelė lietuvių kolonija veiksniams suaukėjo gražią sumą, tikėjime, kad ir šiais metais nuo to neatsiliksime.

Šiame posėdyje valdyba nutarė stipriai remti meninį vienetą „Sietyną“ ir jam už atliktas menines programas renginiuose nuo gryno pelno skirti 25%. „Sietynui“ reikia turėti savų lėšų būtimams reikalams.

Numato netolimoje ateityje nupirkti Lietuvių Enciklopediją anglų kalba (buvo seniai tai nutarta padaryti) ir ją įteikti Daytona Beach centrinei bibliotekai.

Šiame pirmame bendrame valdybos ir direkt. tarybos posėdyje buvo aptarta dar visa eilė reikalų, pasitarta dėl ateities veiklos, kokie renginiai artimiausioje ateityje rengtini ir kt.

Džiugu pastebėti, kad naujoji klubo valdyba entuziastingai imasi naujų darbų, kurie šiai lietuvių kolonijai duos našaus gyvastingumo įvairiose srityse.

Jurgis Janušaitis

“A Daniel Come To Judgement”  
DANIEL PATRICK  
DEVER FOR  
Judge of Circuit Court  
Vote on March 18, 1986

DRAUGAS, penktadienis, 1986 m. sausio mėn. 24 d.

5

## PADĖKA

### A.†A. Kazys Barzdukas

1985 m. gruodžio 22 d. išsiskyrė iš mūsų tarpo ir gruodžio 27 d. nulydėtas amžinam poilsiui į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, sulaukęs 77 m. amžiaus. Šeima ypatingai dėkoja klebonui kun. A. Zakaraskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias, pasakytą reikšmingą pamokslą ir palydėjimą į kapines. Dėkojam kun. Mažrimui už maldas koplyčioje.

Mūsų nuoširdi padėka Šv. M. M. Gimimo parapijos chorui už giesmes vakare koplyčioje.

Dėkojame chorui ir choro dirigentui A. Linui ir vargonininkui K. Skaisgiriuviui už nuostabias giesmes ir parinktus muzikinius kūrinius, solistams: J. Vazneliui, A. Giedraitienei ir G. Mazeikienei už giedojimą šv. Mišių metu.

Nuoširdus acū B. Nainiui už atsisveikinimo pravedimą. Gili padėka už gražias su velioniu atsisveikinimo kalbas: P. L. Redakcijos ir L. Fronto Bičiulių vardu B. Nainiui, Lietuvių Fondo ir Meno Instituto vardu dr. Razmai, Amer. Lietuvių Bendruomenės vardu B. Vindašienei, Šv. M. M. Gimimo parapijos vardu A. Linui, Chicagos Ateitininkų vardu J. Bauziui, Karo Mokyklos XVIII laidos karininkų vardu J. Rimkevičiui, „Dainavos“ Ansamblio vardu M. Gabalieni, Bendruomenės Komiteto Pasauliečių Teisėms Apsaugoti Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse A. Regiui. Jų prasmingi ir nuoširdūs žodžiai mus labai paguodė ir liks su mumis visados.

Mūsų gili padėka karsto nešėjams: K. Dockui, J. Gužaičiui, B. Nainiui, B. Polikaičiui, dr. A. Razmai, J. Rimkevičiui. Dėkingi už aukas šv. Mišioms, L. Fondui ir aukas šeimai, asmeniškai išreiktas užuojautas raštu ir spaudoje.

Ypatingą padėką jaučiam kolegoms drs. Zubinams ir Birutei Rudinski, globėjusiems mūsų sergančią močiutę mūsų skausmo valandose.

Esame dėkingi laidotuvių dir. Petkui už malonų parnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus lietuviškas acū.

Zmona Irena, duktė Dalia ir Jūratė su vyru Jurgiu, dukraitės Linutė ir Kristutė.

Brangiai Mamytei, močiutei, uošvei

A.†A.

### APOLONIJAI ŠALKAUSKIENEI

mirus, jos dukteris, akademinio skautų sąjūdžio nares, fil. NIJOLĖ REMEIKIENĖ ir fil. DANUTĖ CUNNINGHAM ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

Akademinio Skautų Sąjūdžio vadija

## GAIDAS—DAIMID

### EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

## PETKUS

### MARQUETTE FUNERAL HOME TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

### STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

### VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003



Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai atlieka vaidinimą „Kūčios spanguolių dvare“ per mokyklos Kalėdų eglutę.



Jaunesnieji moksleiviai atlieka Kalėdų programą per Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutę.

# APYLINKĖS

x Vysk. Antanas Deksnys, dalyvavęs Liet. Kat. mokslo akademijos suvažiavime Los Angeles mieste ir palaidojęs savo buvusį sekretorių a.a. prel. P. Celišų, aplankęs Floridoje savo draugą kun. J. Gasiūną ir kitus pažįstamus, Nepriklausomybės šventės švęs Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje.

x Arvydas Žygas, pereitą vasarą dirbęs su Brazilijos lietuviais, ypač lietuvių jaunu, padaręs daug vaizdjuosčių, šį penktadienį, sausio 24 d., 7:30 val. Jaunimo centro kavinėje rengiamoje vakaronėje paspasakos apie Brazilijos lietuvių gyvenimą ir parodys vaizdus iš Brazilijos. Vakaronę rengia Jaunimo centras.

x St. Petersburgo vaidintojų trupė „Žibintas“ atvyksta į Chicago su A. Rūko „Bubuliu ir Dunduliu“, kuri suvaidins sekmadienį, sausio 26 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po spektaklio kavinėje bus susipažinimas su St. Petersburgo aktorais ir užkandžiai su kavute. Visi kviečiami vaidinime dalyvauti, nes Chicagoje tai retenybė.

x Bronius Juodelis, JAV LB vykdomasis vicepirmininkas finansų reikalams, išsiuntinėjo bendrąsias atvykimo ir apylinkių pirmininkams, Vasario 16-tosios ir aukų rinkliavų krašto valdybos tvarkos gaires ir pavyzdinius išmokėjimo lapus, naudotinus visų JAV LB padalinių išdams. Kopijas išsiuntinėjo visiems taryboms ir Kontrolės komisijoms nariams.

x Danguolė Valentinaite primena, jog JAV LB Socialinių reikalų tarybos naujųjų patalpų pašventinimo šį sekmadienį trumpa programa prasidės 2 val., kad dar būtų galima suspėti į „Bubulio ir Dundulio“ spektaklį. Šiaip patalpos svečiams tą dieną bus atdaros nuo 12 iki 6 val. (adr.: 2711 W. 71 St.).

x „Mūsų Vaikas“, leidinys finansuojamas LB Švietimo tarybos, bus ir toliau leidžiamas, kaip bandymas ieškant tinkamo būdo pasiekti jaunas lietuviškas šeimas. Iki pavasario bus išleista dar du numeriai, kurie bus siuntinėjami visiems, kurie gavo pirmą numerį. Asmenys, kurių pirmas leidinys nepasiekė, bet norėtų jį gauti, prašomi pasiųsti žinias apie save S. Vaišvilienė, 3704 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629. Leidinys paruošia Liet. Montessori d-jos auklėtojų sekcija. Kol kas jis siuntinėjamas veltui.

x „Varpas“, nr. 20, leidžiamas varpininkų filisterių draugijos, išėjo iš spaudos. Viršelis papuoštas dail. Br. Murino pieštu paveikslu. Jį galima gauti pas administratorę Eleną Rūkiene, 3346 W. 65th Pl., Chicago, Ill. 60629, tel. 471-0814. Redaguoja Antanas Kucys.

x J. Gudinskas, Niagara on the Lake, Ont., Kanada, mūsų garbės prenumeratorius, pranešė „Drauga“ 1986 metams su 27 dol. auka. J. Gudinskas ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatine paramą savai spaudai tariame nuoširdų acių.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susisidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x „Draugo“ koncertas nuimamas Marijos aukšt. mokyklos salėje kovo 16 d., sekmadienį. Programą atliks įvairių operų solistas Arnoldas Voketaitis ir solistė iš Bostono Daiva Mongirdaitė bei Lyric operos ir Simfoninio orkestro muzikantai. Koncertas bus skirtingas nuo eilinių koncertų. Ta proga leidžiamas leidinys su skelbimais ir sveikinimais. Sveikinimai ir skelbimai priimami iki vasario 28 d.

x „Zenobijos fobija“, Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės parašytą ir režisuojamą vaidinimą-operetę, stato Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos nariai per savo tradicinį „Pončkų balių“ seštadienį, sausio 25 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro mažojoje salėje. Atsilankiusių į šį Užgavėnių pasilinksminimą taip pat laukia vaišės ir šokiai, grojant „Aido“ orkestrui.

x Dr. Jonas Račkauskas, JAV LB Švietimo tarybos pirmininkas, per JAV LB krašto valdybos išdą išsiuntinėjo JAV LB apylinkių pirmininkams Lietuvių fondo finansinės paramos čekius lituanistinėms mokykloms. Jie bus įteikti Vasario 16-tosios minėjimuose.

x Laikas bėga vasara po vasaros. Moters kova su laiku yra amžina. Vitalija Bogutaitė vaizduoja moterį laiko tekmeje. Ji atvyks iš New Orleans į Chicago ir kovo 15 d. Jaunimo centre skaitys savo kūrybą poezijos vakare „Moters pasaulėjauta“.



Natalija Padalino piešia Vaikų nameliuose.

x Helen Wegner, Rochester, N.Y., mūsų garbės prenumeratorė ir nuoširdi lietuviško rašto rėmėja, atsiuntė vel „Draugui“ 50 dol. auką. Laiške rašo, kad jau visi metai nesijaučia gerai, akys nusilpo ir yra vargas vienai ir senai moteriai vienai gyventi be artimųjų. Labai dėkojame už mielą paramą, linkime pasveikti ir Dievo palaimos 1986 metuose.

x Simas Paulius, Chicago, Ill., lietuviško žodžio rėmėjas, pranešė „Draugo“ prenumeratorius su 22 dol. auka. S. Paulius įrašė ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką labai dėkojame.

x Lietuvos Dukterų draugija š.m. sausio 26 d., sekmadienį, rengia kunigo Juozo Juozevičiaus 50 metų kunigystės atšventimą. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, 10:30 val. ryto bus laikomos jubilato šv. Mišios. Tuoj po Mišių, parapijos salėje bus kun. J. Juozevičiaus pagerbimas, šilti pietūs ir programa. Prašome draugijos nares ir svečius gausiai dalyvauti. Įėjimas laisva auka. (pr.)

x Sunny Hills, Floridoje, skubiai parduodamas puikus namas su trimis miegamaisiais ir „Florida room“, prie pat ežero. Reta proga. Teirautis adresu: Algis Nakas, 472 Linwood Dr., Sunny Hills, Fla. 32428. Tel. 1-904-773-3323.



Lietuvių Operos choras savo koncerto metu sausio 19 d. Chicagoje. Diriguoja Arūnas Kaminskas. Nuotr. Jono Tamulaičio

## CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

### „ŠAMONĖS TIKĖJIMAS“ CHICAGOJE

Sausio 18 d. Jaunimo centre susirinko 16 asmenų aptarti galimybės Chicagoje bei apylinkių lietuvių tarpe praversti 1986 „Šamoningo tikėjimo metų“ religinės programos pobūvius suaugusiems. Posėdį kvietė vysk. P. Baltakio talkos būrelis apie suaugusių religinį lavinimą, vadovaujamas Aldonos Kamantienės kartu su Krikščionybės jubilėjaus religinės programos vedėja ses. Igne Marijošūte, atskridusia iš Putnamo. Religinės programos komisijos paruoštas šešių pokalbių ciklas, kurį nusprendė patys (ir su kitais norinčiais dalyvauti) programą pereiti, o tada Gavėnios metu parapijose ar kitose bendruomenėse padėti kunigams šią programą plačiau įvykdyti.

Numatytų šešių pokalbių su pasidalinimu ir namų uždaviniais tema yra: Dievo planas kūriniui, Dievo planas man, Kodėl Jėzus?, Praraja ir Išganymas, Kristus sekėjų bendruomenė, Krikščionio gyvenimas. Antroje schemoje, taikysimais šių metų Adventui, būtų keli pokalbiai apie lietuvišką krikščionybę, Lietuvos Bažnyčią ir daugiau tikėjimo mokymo. 1987 m. Gavėnios programa sutaptų su 1987 m. Lietuvos vyskupų paskelbta „Gyvosios krikščio-

niškosios dvasios“ metų mintimi.

Kaip ir visame pasaulyje evangelizacijos sąjūdyje, įsiūbavusiam po 1975 m. vyskupų sinodo šia tema, taip ir šioje programoje yra ne tiek paskaitų, kiek pačių tikinčiųjų pasidalinimas. Pavyzdinę programą su pasauliečių talka jėzuitų patalpose praves kun. P. Daugintis, kun. K. Trimakas ir kun. A. Saulaitis dviem ciklais – ketvirtadienį (sausio 23 ir 30 d.) 7:30 val. vak. arba seštadienį (sausio 25 ir vasario 1) 10 val.

Labai panašią programą lapkričio-gruodžio mėnesiais pravedė savo parapijose Priskelimo parapijos Toronto klebonas kun. Augustinas Si-manavičius, talkinamas 15 pasauliečių būrelio. Septynių trečiadienių pokalbiuose ir diskusijose su uždaviniais dalyvavo arti 100 asmenų. Įvertindami septynių savaitių seminarą, dalyviai pasisakė labiau susipažinę su šv. Raštu ir juo labiau susidomėję, labiau pamilę maldą, atnaujinę ryšį krikščioniškai gyventi ir su Dievu asmeninį bei bendruomeninį ryšį ugdyti. Tai turbūt išsivijoje pirmoji lietuviškai kalbanti grupė, šamoningai pasirinkusi savo krikščio atnaujinimo ruošą. „Šamoningo tikėjimo“ programa gruodžio 13-15 d. savaitgalį išėjo Toronto moterų uždarose kolektyvose. Šiuo metu gretimos lietuvių parapijos Connecticut valstijoje svarsto būdus bendromis įėjimais ar su talka tokius pokalbius su diskusijomis ir maldą savo parapijoms parūpinti.

Spalio 13-14 d. Detroito Apvaizdos parapija sukviėtė savo veikliuosius tarybos narius bei kitus parapičius ir svečius iš kitų miestų į Loretos Giržaitės praves tas studijų dienas apie suaugusių religinio švietimo ar saviuoklos kryptis bei pobūdį. „Šamoningo tikėjimo“ šešių

temų ciklas paruoštas taip, kad jis galėtų būti praves tas kartą per savaitę ar per ilgesnį dieną ar savaitgalį, pagal kiekvienos lietuviškos bendruomenės ar parapijos sąlygas. Konspektai su paaiškinimais bei nuorodomis gausiami iš Krikščionybės jubilėjaus religinės programos, I.C.C. – Rt. 21, Putnam, CT 06260.

### LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS CICERO PARAPIJOJ

Cicero Sv. Antano lietuvių parapija 1986-uosius metus, kaip Leituovos krikšto 600 m. sukakties pasirodymo metus, pradėjo pagal Lietuvos vyskupų šiemetams paskirtą temą: tikėjimo gavimas. Jau Naujųjų Metų šventėje lietuvių Mišiose kun. K. Trimakas pamokslu metu padarė įvadą į Lietuvos krikšto sukaktį, o kitais dviem sekmadieniais, sausio 5 ir 12 d., pamokslus skyrė tautos krikščio ir mūsų asmeninio krikščio svarbai išryškinti.

Mišioms baigiantis kas sekmadienį sukalbama Lietuvos krikšto jubilėjinė maldą, o sausio 12 d., Jėzaus krikšto sekmadienį, visi Mišių dalyviai atnaujino krikšto pažadus. Šiuo metu jau planuojami sekmadieniniai pokalbiai po Mišių gavėnios metu, kurių temos lies tikėjimo gavimą. Tokiems religiniams pasireiškimams lietuvių tarpe sąlygas mieliai sudaro parapijos administratorius kun. J. Šaraskas.

– T. „DAINAVA“ DAR NEPASIDAVĖ Jau beveik per keturiasdešimt metų „Dainavos“ ansamblis pragyveno daug pakilių valandų, nors turėdavo ir sunkumų. Tačiau čia ypač sunki dabartis. Tik pažvelki-

me: daugiau kaip keturiasdešimt pasiryžusių dainos srity dirbti žmonių sudėtis liko be vadovo. Ogi laikas bėga – jei nesinori likviduoti, reikia su kuo nors viešai rodytis.

„Dainavos“ žmonės nuleido rankų. Paruošė spektaklį – lietuviškas vestuves. Rodė kitataučiams. Tai labai dėkinga proga pasirodyti, bet kaip išspręsti kitataučiams nesuprantamos lietuvių kalbos klausimus? Padarė taip: atsakė dramatinės dalies, pasilikto tik su dainomis ir šokiais. Į darbą įsijungė kai kurie samdininkai, o Rasa Poskočimienė dažniausiai ėjo ne tik chorvedės pareigas, bet su akordeonu viešam pasirodyti, prisijungus B. Pakšto muzikantams, visai neblogai atvaizdavo orkestrą. Tautiniai šokiai didžiojo nebuvo nauji, bet jie nenuobodūs kai sklandžiai šokami. Prisirinko seniau „Dainavos“ dainuotų dainų, dar kai ką susiorganizavo papildomo, dar pridėjo nežymų kiekį teksto – va, jums ir spektaklis! Choro mokytojų vis susirasdavo pasisamdyti.

Tokį spektaklį reikia vertinti kaip liaudišką pasirodymą. Tiesą sakant, tai buvo savo lygiu ir pobūdžiu netoli nuo daugelio jau seniai kai kurių „Dainavos“ pasirodymų. Spektaklis buvo įdomus ir lietuvių visuomenei teikiama repertuare labai reikalingas.

Ekspertamentas vestuves apriboti šokiais ir dainomis, paliekant tik kai kurią vaidybą be teksto, turėjo silpną pusę – dramatinio teksto vieni nuo kitų neatitolinti šokiai ir dainos kartais susiliedavo, nepaisiškėjo jų kiekviena ryškumas atskirai. Scena buvo nemaža, bet kai joje visą laiką maišėsi choras ir šokėjai, tai dėl dramatinio teksto nebuvimo darėsi susigrūdimai išpūdis.

Teko patirti, kad „Dainava“ rengia naują „vestuvių“ rodymą lietuvių visuomenei su papildymu, su dramine dalimi. Iš anksto yra pagrindo spręsti, kad turėsimas gerą pasirodymą.

Šia proga norėtųsi prisistatyti su neprašytu patarimu. Būtent dėl „Dainavos“ tolimosio veikimo. Ypač kad ir atėity nenumatoma palengvėti su chorvedžiais. O galėtų būti taip. Bent trejeto asmenų meno vadovybę iš savo tarpo jie turėtų išsirinkti. Praktika rodo, kad net pripulnuose susibūrimuose išradungų žmonių pasitaiko. Šį kartą pavyzdžiui galėtų pasirinkti kad ir žemaitišką temą. Žemaitės ar kokiuose kituose raštuose susirastų siužetą. Svarbu būtų sienapjūtės tema. Dramatinio čia galėtų būti sudaryta šis tas panašaus į „Nemunas žydi“. Toliau – apdirbtą „dramą“ papildytų žemaitiškais šokiais ir dainomis. Dainos galėtų būti chorinės, bet papildant liaudišku dainavimu „Tam ta drylia, o“. Žinant, kad dainaviškai darbo nevangia, po kurio laiko scenoje matytume jų spektaklį žemaitiškom temom.

Jei žemaičiai nepatiktų, tai lietuviško kitokio pasirinkimo irgi apstu! Liaudiški ir chorinio dainavimo mišinys „Dainavai“ priktų. Šokių parinkimui jie patarimų nereikalingi. „Dainavą“ reikia sveikinti už pasiryžimą išlaikyti ansamblių gyvą.

Juozas Kreivėnas  
ATLIKTI GERIEJI DARBELIAI

Jau keturiasdešimties metų, kai Balfas skelbia aukų rinkimo vaju. Kad darbas lengviau ir sėkmingiau vyktų, yra suskirstyta į apylinkes ir skyrius. Brighton Parko apylinkėje veikia 6-as skyrius. Tam skyriui nuo 1950 metų vadovavo direkt. Feliksas Sereičkas. Šie metai jam yra paskutiniai, nes jau laikas pasitraukti į poilsį ir užleisti tas pareigas jaunesniam.  
Nuotr. Jono Tamulaičio

## CHICAGOS ŽINIOS

### IS „NAVY PIER“ – PARKAS

Meras Washingtonas paskelbė, kad pavasarį prasidės „Navy Pier“ atnaujinimas. Čia bus įrengtas kultūrinis parkas. Perdėrimas į parką gali kainuoti apie 100 mil. dolerių valdžios ir privačių kapitalų.

### ISRADIMAS ŠIRDININKAS

Roger Heath iš Chicago išrado naują „adą“ atgaivinti mirštantčius nuo širdies smūgio. Prie pavojingai sergančio širdimi paciento pritvirtinamas specialus įtaisas. Jeigu jo širdis sustos plakusi, gydytojas savo kabinete paspaus mygtuką, pacientas gaus elektrinį supurtymą, kuris atgaivins ligonį.

### LAIKRAŠČIO VAISĖSE

Chicago arkivyskupijos laikraštis „Chicago Catholic“ sausio 10 d. Illinois universiteto Newman centre suruošė savo redaktoriams, artistams bendradarbiams ir kitiems tarnautojams kalėdines vaišes. Iš lietuvių jose dalyvavo kun. J. Prunskis.

### NUOSTABUS KOMPIUTERIS

Illinois universitetas įsigijo nepaprastą kompiuterį, kuris per sekundę gali padaryti bilijoną padauginimų, o 1990 m. gal net galės per sekundę atlikti 10 bilijonų dauginimo veiksmų. Jis įruoštas Champaign-Urbana universiteto padaliny. Juo galės pasinaudoti gal apie 1000 mokslininkų, įsijungę į tą įtaisą. Galės įsijungti telefono laidais, turėdami prie savęs mažesni atšakinti kompiuterį. Didįjį kompiuterį aptarnaus 45 žmonės.

### LAIVŲ PARODA

Chicagoje McCormick parodų rūmuose laivų paroda su traukė daug žmonių. Uždarymo data – sausio 12 d.

### 551 MIL. DOL. SUSISIEKIMU

Chicago miesto susisiekimo metinis biudžetas bus 551 mil. Dol. gausimo išlaidų pakeliamą važna miesto traukiniais ir už bilietus su persėdimu.

Per tą laiką jis atliko daug gerų darbų, kurie nebus užmiršti. Kiekvienais metais susiekdavavo visus savo talkininkus rinkėjus. Pavaišindavo užkandą, kava ir savo darbo vynu. Išdaldindavo paruoštus lapus rinkėjams, ir jie sąžiningai atlikdavo jiems pavestą darbą. Yra labai gerai, kai rinkėjai ir aukotojai susitaria, kada jie laukia rinkėjų arba atsiunčia jį namus paskirtą auką. Visi supranta, kokią brangų laiką rinkėjai paskiria, kad atliktų gerą darbą. Šio vajuus savanoriai buvo Elena Jokubkienė, Jonas Jokubka, Juozas Karazija, Edvardas Litvinas, Julija Lungienė, Kazys Laucius, Grašilija Meiluvienė, Marija Naujeliene, Birutė Prapuolenienė, Andrius Šembrotas, Elena Šniokas, Jadvyga Tamasevičienė, Alina Vadeišienė, Ona Žilionienė, Juozas Žadeikis. Šiais metais negalėjo rinkti, bet kitais metais pažadėjo Nijolė Dumbrytė ir Albina Dumbrienė. Viens savanoriams, kurie rinko ir visiems, kurie aukojo, priklauso nuoširdi padėka. Kas vadovaus kitais metais šiam skyriui, pasirūpins apskrities pirm. St. Vanaginas. Visus susirinktus pinigus 3,082 dol. atidavėm apskrities išd. Br. Andriukaičiui. Smagu žinoti, kad padarytas geras darbelis nušluostys asarą verkiantiems vaikeliai ir sergantiesiems senutei, seneliui.  
Gr. M.



Sol. Dana Stankaitytė dainuoja pereiną sekmadienį Lietuvos Operos koncerte. Fortepionu ją palydi Robertas Mockus, operos akompaniatorius. Nuotr. Jono Tamulaičio